Jaargang 114. Woensdag, 19 September 1855. No. 113.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen*,
Gezien art. 54 der Wet van den 29sten Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85),

Maken bekend, dat de **vaste Commissiën uit den Raad dier Gemeente** thans zijn zamengesteld als volgt:

Veencommissie.

Voorz.: de BURGEMEESTER.
Leden: de H.H. Jhr. Mr. J. W. QUINTUS.
W. J. ROELFSEMA.
H. B. ONNES.
J. W. C. Baron VAN ITTERSUM.

Poldercommissie.

Voorz.: de BURGEMEESTER.
Leden: de H.H. Jhr. Mr. J. W. QUINTUS.
Mr. J. J. CREMERS.
Mr. G. W. H. Baron VAN IMHOFF.
D. VAN HOUTEN.

Commissie voor de Gasfabrijk.

Voorz.: de BURGEMEESTER.
Leden: de H.H. Mr. G. W. H. Baron VAN IMHOFF.
„ W. DE SITTER.
W. J. ROELFSEMA.
E. DOMMERING.

Commissie bedoeld in art. 166 der Gemeentewet.

Voorz.: de BURGEMEESTER.
Leden: de H.H. Mr. J. J. CREMERS.
„ P. W. VAN HEIJNINGEN BOSCH.
„ L. B. LOHMAN.
„ G. W. H. Baron VAN IMHOFF.

GRONINGEN, 18 September 1855.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Aanbesteding
VAN
BAGGERTURF EN ELZEN BRANDHOUT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de Belanghebbenden, dat uiterlijk tot en met WOENSDAG den 19den September e.k., aan het RAADHUIS nog kunnen worden bezorgd de **MONSTERS** voor de **levering**, ten dienste van het **Raadhuis**, van **500** Ton **BAGGERTURF** en **18,000 ELZEN BRANDHOUTEN**, volgens de Voorwaarden ter SECRETARIJ dezer Gemeente voorhanden.

GRONINGEN, 3 September 1855.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat de **NIEUWE IJZEREN DRAAIBRUG** over de Zuiderhaven aldaar, van heden af voor de publieke **Passage** is **OPENGESTELD.**

GRONINGEN, 18 September 1855.
Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De PLAATSELIJKE SCHOOLCOMMISSIE in de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **AANGIFTE** van **KINDEREN**, voor welke de **toegang** tot eene der **STADSSCHOLEN** of der **STADS-ARMENSCHOLEN** in deze Gemeente, tegen **den 1sten Januarij** aanstaande verlangd wordt, zal moeten geschieden in den loop der maand **September e.k.**, bij den Onderwijzer der Nieuwe Ooster-Stadsschool, H. SUIDINGH.

GRONINGEN, 29 Augustus 1855.
Namens de Schoolcommissie voornd.:
A. OUDEMAN, *Secretaris.*

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

De oorlog in de Krim is een nieuw tijdperk ingetreden. De zuidzijde van Sebastopol, na den val van den Malakofftoren niet te behouden, is door prins *Gortschakoff* vrijwillig ontruimd.

Wat nu? — De haven van Sebastopol herbergt geen Russisch schip meer. Het zuidelijk deel des schier-eilands van Balaklava tot Sebastopol, is in de magt der geallieërden. De haven van Sebastopol echter is en blijft ontoegankelijk. Elk schip, dat zich in dit vaarwater vertoont, wordt gewis door het kanonvuur der forten vernield. Zullen de geallieërden nu tevreden zijn? Of hebben zij het plan om den strijd tegen het noordelijk Sebastopol voort te zetten? Zal de 8ste September vrede brengen of verderen strijd, met nog meer verbittering gevoerd?

Het eerste wordt door velen gehoopt, het laatste door meerderen nog gevreesd. Om alle vredelievende neigingen bij de menigte tegen te gaan, slaan de groote dagbladen van Engeland en Frankrijk eenen zeer oorlogzuchtigen toon aan en, wil men op hunne beschouwingen afgaan, dan is de val van Sebastopol slechts het voorspel van een' nog uitgebreider oorlog, waarin welligt binnen kort nog meerdere Staten van Europa zullen betrokken worden.

Zoo lezen wij o.a. in de *Times*: „Nu moeten de geallieërden geene vredes-voorstellen meer doen. Zij behooren zelfs de dubbelhartige tusschenkomst van Oostenrijk niet meer toe te laten. De overwinning der Westersche mogendheden heeft bewezen dat zij niemands hulp noodig hebben om in Europa meester te blijven en een der voornaamste resultaten dier overwinning zal zijn: *aan de regeringen van midden-Europa te leeren, minder verwaandheid, en aan de volken van midden-Europa minder onderwerping aan den dag te leggen.* De geallieërde mogendheden hebben nu regt eene trotsche houding aan te nemen en stouter taal te voeren, want zij hebben bewezen tot welke resultaten de oorlog reeds gevoerd heeft. Zij zullen zoo vele opoffieringen niet te vergeefs gedaan willen hebben!"

„Wij zullen niet rusten, zegt de *Morning Post*, zoolang er nog één Rus in de Krim is."

„Wie spreekt nu van vrede?" leest men in de *Globe*: „het is niet aan ons om weder voorstellen deswege te doen, evenmin als aan Frankrijk. Reeds tweemalen hebben wij den vrede aan Rusland voorgesteld, en tweemalen zijn onze voorstellen verworpen. Waarschijnlijk echter zal Rusland in zijne voorstellen weder conditiën brengen, die door de Westersche mogendheden niet zijn aan te nemen."

Opmerking verdient het intusschen, dat de Fransche minister van oorlog, terstond na het ontvangen van de tijding der vernieling van Sebastopol, last heeft gegeven, het zenden van troepen en materiëel uit de havens der Middellandsche zee naar de Krim te staken. Zelfs zouden reeds te Toulon ingescheepte troepen ontscheept zijn. Zulks, gevoegd bij het berigt der onmiddellijke afdanking van alle soldaten der ligting van 1847, die nog bij het leger in het Oosten onder de wapenen waren gebleven, verlevendigt de hoop op vrede.

De verstandigen vergeten echter niet, dat er bij de hoop op vrede, ook gedacht moet worden aan Petersburg. Hoe zal daar de tijding worden opgenomen: „het zuidelijk Sebastopol is in de magt des vijands!" Zal de Czaar zijn volk ook tot nog geduchter strijd oproepen?

Te Petersburg moet door een' hooggeplaatst persoon, bij het ontvangen der Jobs-tijding uit de Krim, gezegd zijn, dat Rusland nimmer na eene nederlaag den vrede zal sluiten.

De *Weser Ztg.* meent reeds te weten, dat men te Petersburg volstrekt niet willens is de Krim op te geven en dat zelfs 10 nieuwe regementen order hebben bekomen, daarheen op marsch te gaan.

(Den 14den heeft de Oostenrijksche gezant eene bijeenkomst gehad met den minister van buitenl. zaken te Parijs, welke zeer lang duurde. Naar men verneemt, zou de heer *v. Hubner* hebben gezegd, dat hij kwam niet als officiëel door zijne regering belast om te vernemen of de geallieërden geneigd zouden zijn om in nieuwe vredes-onderhandelingen te treden, maar toch om officieus te vragen, of Frankrijk en Engeland thans geneigd zouden zijn, voorstellen aan te hooren. De heer *Walewski* zou geantwoord hebben, dat het doel van den oorlog nog niet was bereikt, dat de geallieërden geene vredesvoorstellen wilden ontvangen dan regtstreeks van Rusland en dat in elk geval de onderhandelingen thans te Parijs of te Londen zouden plaats hebben.)

Met den val van Sebastopol, althans van de eigenlijke stad ten zuiden der groote baai, moet wel — zoo zoude ligt iedereen meenen — een groote slag aan Rusland zijn toegebragt. „Neen, roept men van Russische zijde uit, dat is geheel onjuist. Wij hebben slechts eene wijziging willen brengen in het middel van tegenweer, en daartoe al onze troepen overgebragt naar den noordelijken oever, die regts op aanzienlijke sterkten en links op de bergengten van Mackenzie leunt.

„Door deze manoeuvres hebben wij onze krachten verdubbeld. Uit een strategisch oogpunt hebben wij voor ons vrijheid van bewegingen gekregen, en uit dat van taktiek, ons buiten bereik van het belegerings-geschut gesteld. Bijkans al het gebeurde op den 8sten en 9den September, heeft de positie van onze armee zeer *verbeterd.*"

Le Pays acht het noodig deze bluffende redenering te wederleggen, en zegt o.a.: „De waarheid is, dat hetgeen men oneigenlijk het noorderdeel van Sebastopol noemt, geen woning, geen gebouw bezit; er bestaat alleen aan dien kant der baai eene reeks vestingwerken, bestemd om de stad tegen een aanval van de noord- of van de zeezijde te dekken. De stad vernield zijnde, houdt het doel dier verdedigingswerken op, en het mag betwijfeld worden of het Russische leger er aan denkt zich daar in te sluiten, om eene belegering door te staan en zich bloot te stellen aan het gevaar die positiën niet anders dan als krijgsgevangenen te verlaten."

Het Russisch-gezinde dagblad *le Nord* (hetwelk steeds ontkent, als zoude het in betrekking staan met het Russische gouvernement) blijft hierop zijnerzijds het antwoord niet schuldig en houdt vol, dat de val van Sebastopol niet het verlies der noordelijke verdedigingswerken moet ten gevolge hebben; dat de Krim niet veroverd en Rusland niet ter neder geslagen is. „Rusland," zegt *le Nord*, „is geen vijand, dien de Westersche mogendheden reeds onder den voet hebben; het zal zich geene vredes-voorwaarden laten opdringen, en niets kan het noodzaken om verder te gaan, dan het op de Weener-conferentiën gegaan is. Wij erkennen, zegt het blad ten slotte, dat de geallieërde troepen Sebastopol zijn binnengetrokken na de ontruiming van de in een' puinhoop verkeerde stad door prins *Gortschakoff.* De Russische opperbevelhebber heeft niet een onnoemelijk aantal soldaten willen opofferen voor de hardnekkige verdediging van een hoop puin; hij verkoos liever die kostbare levens te sparen voor de verdediging van hechte en onbeschadigde vestingwerken; hij heeft wel is waar aan zijne vijanden eene gelegenheid gegeven om victorie te kraaijen, doch hij heeft Rusland de smart bespaard, om het nutteloos verlies van vele zijner kinderen te moeten betreuren; hij vermeed eene vreeselijke storting van bloed en verbeterde tevens zijne positie. Hadden wij dus al of niet regt, roept het blad uit, hem een groot veldheer te noemen? Toen de generaal *Pélissier* de Arabieren in de holen van Algerië door verstikking liet omkomen, verhief zich in Frankrijk een algemeene kreet van afkeuring tegen hem; zou prins *Gortschakoff* dan lof hebben ingeoogst, wanneer hij zijn leger aan een' wissen dood had overgegeven uit een valsch begrip van pligt en eer? Moest men de onbewoonbare stad, of wel hare heldhaftige verdedigers opofferen? De puinhoopen zijn in 's vijands handen overgegeven; het Russische leger heeft eene betere stelling ingenomen dan die, welke het verliet; is dit eene ramp? is dit eene vernedering? Wij kunnen dit geene overwinning voor de verbondene legers noemen."

Zeer laconiek is ook prins *Gortschakoff* in zijne depêches aangaande de groote gebeurtenis van den dag. Eene van den 11den des avonds luidt als volgt: „Wij hebben een groot gedeelte der vestingwerken van het zuiderdeel van Sebastopol doen springen. De vijanden beginnen zich in kleine groepen te midden der puinhoopen van de stad te vertoonen. Wij hebben naar het noorderdeel al de in het zuiderdeel overblijvende gewonden overgebragt. — Bij den stormloop van den 8sten hebben de geallieërden in onze handen een hoofd- en 18 mindere officieren, benevens 160 manschappen als gevangenen achtergelaten."

De Franschen hebben van hunne zijde 650 Russische soldaten en 27 officieren in den Malakofftoren krijgsgevangen gemaakt.

Uit Weenen wordt geschreven, dat een groot gedeelte van het geschut, hetwelk niet reeds gedurende de laatste dagen naar de noordelijke forten gebragt konde worden, door de Russen in den nacht van den terugtogt in zee geworpen werd. In het eerste oogenblik na de inneming van den Malakofftoren en na den afgeslagen aanval tegen het centraal-bastion, moet het plan der Russen geweest zijn, zich nog in de drie zeeforten aan de zuidzijde der groote haven te handhaven, en men moet dit ook in het leger der geallieërden tot op den 9den Sept. des ochtends vermoed hebben. Eerst toen prins *Gortschakoff* om eene korte staking van het vijandelijke vuur verzocht, ten einde zijne zwaar gewonden in veiligheid te kunnen brengen, ontwaarde men in het leger der geallieërden de gewigtige overwinning in haren geheelen omvang.

De militaire berigtgever van het *Journal des Débats* vermeent dat de thans door de Russen in de Krim ingenomene positie nog zeer sterk is, en het alzoo ongeraden moet worden geacht om zich te verdiepen in gissingen omtrent de maatregelen, welke de geallieërde bevelhebbers zullen behooren te nemen, ten einde het Russische leger van daar te verdrijven. Ook hebben de geallieërden in de eerste weken de handen nog te vol, indien zij ten minste Sebastopol in bezit willen houden, hetgeen wel waarschijnlijk is. Men zal het inwendige dier stad moeten onderzoeken, de puinhoopen wegruimen, gebouwen voor de huisvesting der troepen in orde brengen, de stad op nieuw in staat van verdediging brengen, enz.

Het Noorderfort, waarin de Russen zich hebben teruggetrokken, is niet grooter dan een der forten, welke Parijs omgeven.

Onder den titel: *Sebastopol is niet genomen*, wordt aan den *Morning Advertiser* de volgende plaats uit *Danby Seymours* werk: „Rusland aan de Zwarte zee en de zee van Azoff" geschreven: De noordzijde van Sebastopol is veel hooger gelegen dan de zuidzijde, en ten gevolge daarvan bestrijkt het achthoekige noordelijke fort Sievernaïa de geheele stad en baai, benevens de dokken. Als het voornaamste punt, zoowel tot aanval als tot verdediging der stad, is het in de laatste jaren aanzienlijk versterkt. Een aanval op het fort zelf kan alleen van de landzijde ondernomen worden, daar zijne hoogte boven den waterspiegel het vuur van de oorlogsschepen werkeloos, en de steile oever, zoowel van de baai als van de open zee, eene landing van troepen zeer moeijelijk maken zou. Dit eigenlijk is de vesting, die door sir *Howard Douglas* „de sleutel van Sebastopol" genoemd wordt. Laatstgemelde keurde, gelijk bekend is, de belegering van den zuidkant dan ook af. Met den val van het fort Sievernaïa moet, volgens zijn zeggen, de geheele zuidzijde vallen, maar de inname van het zuidelijk deel zal doelloos blijven, zoo lang de vijand in het bezit van de noordelijke forten blijft.

De *Moniteur* bevat eene mededeeling nopens slag van den 16den Aug. aan de Tschernaïa. Daarin wordt bevestigd, dat het verlies der Russen 7000 man heeft bedragen; dat drie generaals, *Read*, *Wavesky* en *Weimarn* zijn gesneuveld, en nog 5 anderen gewond.

Generaal *Pélissier* heeft de approches van de Traktyr naar den weg van Mackenzie versterkt. De kavallerie der geallieerden op de hoogten van Kamara versterking ontvangen hebbende, is deze positie door de 25,000 man Russische reservetroepen ontruimd.

Van Kars wordt onder dagteekening van den 18den September gemeld: Er worden levensmiddelen aangevoerd. De Russen hebben eenige konvooijen opgeligt.

Aangaande de Oostzee vloot is volstrekt geen nieuws. Zij lag nog steeds bij Seskar en Nargen.

— Dr. *Scoutetten* heeft eenige statistieke opgaven bekend gemaakt nopens het aantal zieken en gekwetsten, in de verschillende hospitalen van Konstantinopel opgenomen. Wij ontleenen daaraan kortelijk de volgende bijzonderheden: Het hospitaal van Pera, den 11den Julij 1854 geopend, heeft tot den 1sten Februarij 1855 opgenomen: 4016 door koorts aangetasten en 2010 gewonden, er zijn overleden 520 zieken en 170 gewonden. In het hospitaal van Dolma-Bagtché zijn sedert den 26sten Sept. 1854 opgenomen 1607 gekwetsten, waarvan 250 zijn overleden; in dat van Kanlidjé zijn sedert den 24sten Sept. 1854 opgenomen 177 zieken en 355 gewonden, overleden te zamen 75 personen; in dat van Maltépé, geopend den 6den Junij 1854, zijn opgenomen 3457 zieken, overleden 165; in dat van Rami-Tchifflik, geopend den 6den Junij 1854, zijn opgenomen 5025 zieken en overleden 245; in dat van Gulhané, geopend den 19den Nov. 1854, zijn opgenomen 1483 zieken en 712 gewonden, overleden 215 zieken en 110 gewonden. In het geheel zijn van den 6den Junij 1854 tot den 1sten Februarij 1855 in de hospitalen opgenomen 14,156 zieken en 4684 gewonden, te zamen 18,440 man; overleden zijn: 1156 zieken en 594 gewonden, te zamen 1750 man.

— De telegrafische berigten uit Athene loopen tot den 6den September. Op dien datum had de Engelsche gezant nog geene instructiën ontvangen ten aanzien van de zaak van *Kalergi*, welke nog altijd onafgedaan bleef.

Uit Berlijn wordt geschreven, dat de oplossing dezer verwikkelingen sedert verscheidene weken het onderwerp uitmaken van onderhandelingen tusschen de verschillende hoven, waaraan ook de Pruissische regering deel neemt. De Fransche regering moet zich bereid verklaard hebben hare toestemming te geven tot het ontslag van den Griekschen minister van oorlog, doch daarentegen het verzoek van Koning *Otto*, tot eene vermindering der Fransche troepen in zijn rijk, voor hetwelk ook het grootste gedeelte der overige mogendheden gestemd was, van de hand hebben gewezen.

— De Keizer van Rusland heeft den graaf *van Orloff*, kommandant van het militaire huis van Z. M. en generaal der kavallerie, de beide in diamanten gevatte portretten gezonden van HD. vader en van hem zelven, om te worden gedragen aan het knoopsgat met het lint der St. Andreas-orde.

ITALIE.

Het mag in deze oogenblikken als een zeer belangrijk feit vermeld worden, dat op het eiland Sicilië de stokslagen-straf, onlangs aldaar ingevoerd en door de politie in ruime mate toegepast, en die tot zulke regtmatige klagten aanleiding gaf, is afgeschaft, ten gevolge van het daartoe kenbaar gemaakt verlangen van den Oostenrijkschen aartshertog *Maximiliaan Ferdinand.*

— Een blad van Genève gewaagde onlangs van een plan tot oprigting eener Sardinisch-Katholijke kerk. Werd dat verwezenlijkt, dan zou het Katholicismus van Sardinië zich van den Paus onafhankelijk verklaren, een synodaal-bestuur, onder bescherming der regering, invoeren, den ongehuwden staat der geestelijkheid en eene menigte andere misbruiken der Roomsche kerk opheffen, enz. Zoodanig plan, zegt het bedoelde blad, circuleert onder de pastoors in Savoye, die, ontevreden over de vijandige gezindheden des Pausen jegens Sardinië en over de ophitsingen der ultramontaansche pers, het oogenblik geschikt achten om het te kunnen verwezenlijken en zich der volksbeweging aan te sluiten.

DUITSCHLAND.

In politieke kringen te Frankfort is de aandacht zeer gevestigd op het plan der Britsche regering om eene oorlogshaven en citadel op het eiland Helgoland aan te leggen. Zij hoopt hierdoor den misstap weder goed te maken, dien zij heeft begaan, toen zij, door eene verkeerde politiek geleid, bijdroeg om aan Rusland de troonsopvolging in Denemarken te verzekeren. Is dit land eens in het bezit van den Czaar geraakt, dan zal deze of diens opvolgers niet in gebreke blijven, om aan den Sond een tweede Kroonstad te bouwen, en aldaar eene oorlogsvloot bijeen te brengen, met welke hij niet alleen de geheele Oostzee beheerschen, maar zelfs ten allen tijde de Engelsche kusten en handel bedreigen kan. Ook in het belang der overige aan de Noordzee gelegen staten, drukt men de hoop uit, dat het Engeland gelukken zal om door het aanleggen van eene oorlogshaven op Helgoland, en andere gepaste maatregelen, dit gevaar voor Europa te keeren.

— In het Badensche zijn de geschillen met den Pauselijken stoel op den achtergrond geraakt. Intusschen gaat de regering voort haar gezag alom tegen de Katholijke geestelijkheid met nadruk te handhaven. Bij gelegenheid dat onlangs een pastoor, wegens beleedigende uitdrukkingen op den kansel gebezigd, tot gevangenisstraf werd veroordeeld, werd door den aartsbisschop in een schrijven aan den minister van justitie, de vrijlating van dien geestelijke verlangd, op grond, dat de wereldlijke regtbanken, bijzonder de Protestantsche, niet competent waren om over een Katholijken geestelijke een vonnis te vellen. Hierop werd van de zijde van het ministerie geantwoord, dat slechts de disciplinaire magt over de geestelijken den aartsbisschop toekwam, maar dat de overtreding der wereldlijke wetten uitsluitend tot de jurisdictie der wereldlijke regtbanken behoort.

Ook met de oud Luthersche partij zijn in Baden ernstige geschillen ontstaan; zij verlangt, dat haar dezelfde regten als aan de nieuwere Evangelische kerk zullen worden verleend.

— In het Badensche zijn onlangs proeven genomen, om uit riet en biezen papier te vervaardigen. Deze proeven zijn zeer gunstig uitgevallen, en men is voornemens om deze fabrikatie in het groot te beginnen. Bij de duurte van het oude linnen, belooft men zich van deze onderneming een aanzienlijk voordeel.

— De kroonprinses van Wurtemberg *Olga* is door haren broeder, den Keizer van Rusland, door eene telegrafische depêche naar Petersburg opgeroepen. Men wil daaruit opmaken, dat iets gewigtigs op handen is, daar gelijktijdig ook het berigt van den val van Sebastopol aankwam.

— Bij wijze van proefneming werden in Oostenrijk, reeds sedert eenigen tijd, personen welke tot correctionele gevangenisstraf veroordeeld waren, onder het toezigt der politie tot den landbouw gebezigd, en wel in de dienst van groote grondbezitters, die dan tevens voor hunne voeding en huisvesting hadden te zorgen. Bij deze genoten zij dan mede een dagloon, dat in de spaarbanken werd geplaatst, ten einde zij, na afloop van hunnen straftijd, in hunne eerste behoeften zouden kunnen voorzien. Deze proefnemingen zijn in allen deele zoo bevredigend uitgevallen, dat de regering besloten heeft deze inrigting algemeen in te voeren.

— In dit jaar zijn in den Oostenrijkschen staat reeds 33,000 personen de slagtoffers van de cholera geworden; verscheidene provinciën zijn daaronder niet eens begrepen, zoo als Opper- en Neder-Oostenrijk, Boheme, Moravië, de Lombardische provinciën, Hongarije, enz.

— Aan het ruimen en bevaarbaar maken van de Sulinamonding wordt door de Oostenrijksche civile en militaire ingenieurs zeer ijverig gewerkt.

— De Koning van Denemarken heeft eene commissie benoemd tot het ontwerpen van een plan van de sterkte der zeemagt die het rijk tot zijne verdediging zou behoeven.

Volgens het *Corr. Bur.* zou de Russische regering zich belast hebben met de bemiddeling van het geschil ter zake van den Sondtol, gerezen tusschen de Ver. Staten en Denemarken, en aan dit laatste de verzekering gegeven, dat de Ver. Staten tot aan het eindigen van den oorlog in het Oosten de zaak zullen laten rusten. Reeds wordt te Berlijn tusschen de gezanten van Rusland en Noord-Amerika over voorloopige stipulatiën, deze zaak betreffende, onderhandeld.

In goed onderrigte kringen is intusschen van deze bemiddeling niets bekend.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 15 September.

Op bevel der Koningin, heeft lord *Panmure* per telegraaf aan den generaal *Simpson* bevel gezonden, om de troepen haren dank te betuigen wegens hunne dapperheid en volharding; en hun mede te deelen, dat, ofschoon zij zich over de zegepraal verheugt, zij diep de geleden verliezen betreurt. Tevens is ook aan den generaal *Pélissier* en het Fransche leger Hr Ms. dank betuigd, voor den betoonden krachtigen en onbedwingbaren moed.

De regering heeft aan generaal *Simpson* het brevet van kolonel van het 87ste regement verleend. Deze sinecure brengt jaarlijks £ 1300 op.

— Prins *Napoleon* is eergisteren avond te Londen aangekomen en door den Franschen gezant, graaf de *Persigny*, ontvangen.

— Lord en lady *Palmerston* hebben een uitstapje gedaan naar Melbourne, waar zij een familie-landgoed hebben. De inwoners hebben den burggraaf bij zijne aankomst een adres aangeboden, welk adres door lord *Palmerston* met eene warme rede is beantwoord Aan het punt der door de geallieërden zoo roemrijk bevochten overwinning gekomen zijnde, zeide hij, dat aan Rusland een doodelijke slag is toegebragt, nu Sebastopol gevallen is door de dapperheid der geallieërden. Sterk door de alliantie met Frankrijk en Sardinië — welk laatste land wel is waar niet zoo groot is als Frankrijk of Engeland, maar dat evenwel in staat is voortreffelijke diensten aan de gemeene zaak te bewijzen, ten bewijze waarvan het genoeg is te herinneren aan de vroegere geschiedenis van Holland, Venetië en Genua, die, zelfs kleiner van grondgebied dan Sardinië, nogtans eene gewigtige rol hebben gespeeld in een' grooten invloed gehad hebben op de gebeurtenissen van Europa — sterk door zulk eene alliantie, zou aan Europa een vrede gegeven worden, waardoor men voor het vervolg gevrijwaard zal zijn voor Ruslands zucht tot overheersching, en die tevens in overeenstemming zal zijn met 's lands eer en de groote opofferingen, door Brittanje in den tegenwoordigen oorlog gebragt.

— Elk der zeven hier te lande aanwezige regementen kavallerie zal onverwijld met twee eskadrons worden vermeerderd, waardoor zij op gelijke sterkte met die in de Krim zullen komen.

— Een der merkwaardigste feiten van onzen tijd is, dat elke dag Indië nader bij Engeland brengt. In de eerste jaren dezer eeuw verwachtten de kooplieden van Calcutta zelden een antwoord op hunne brieven voor afloop van een jaar. In het gewigtigst en gevaarlijkst tijdperk van het Britsch-Indische rijk, toen *Napoleon* zich in Egypte bevond, als aan het eerste rustpunt op zijnen weg naar Indië, beklaagde zich lord *Wellesley*, de gouverneur-generaal, bij den minister in Engeland, dat bij sedert *zeven* maanden geene berigten uit het moederland had ontvangen. *Dertig* jaren geleden vereenigden zich de ingezetenen van Calcutta in het stadhuis en bragten bij inteekening eene groote som bij elkander, die als eene gratificatie zoude gegeven worden aan den eersten scheepsgezagvoerder, die brieven uit Engeland in *zeventig* dagen naar Indië zoude brengen. *Twaalf* jaren geleden, bragt de Penins. en Orient. Compagnie de brievenpakketten in 45 dagen, en nu heeft men meestijds van Londen berigten te Calcutta, die slechts 25 dagen oud zijn.

Maar verbeteringen wekken slechts het verlangen op naar nog grooter verbeteringen, en het is gelukkig, dat de omstandigheden beloven, de stoutste verwachtingen spoedig te vervullen. Deze verwachting vindt haren grond in twee feiten, die ten innigste met de belangen van Indië verbonden zijn. Het eerste betreft den spoorweg. Bij de zoogenoemde overland-reis moeten drie trajecten per spoorweg gedaan worden, van Calais naar Marseille, van Alexandrië naar Suez en van Bombay naar Calcutta. De spoorweg van Calais naar Marseille is voltooid; die van Alexandrië naar Suez zal het binnen de 18 maanden zijn, en er bestaat veel hoop, dat de spoorweg van Bombay naar Allahabad spoedig zal kunnen bereden worden. Wanneer al de gedeelten der reis, die over land moet gedaan worden, met rails zullen belegd zijn, dan zal de reis geheel over land van Londen naar Calcutta 25 dagen duren en met behulp van krachtige stoombooten in 20 dagen volbragt worden.

De tweede belangrijke zaak is de electrische telegraaf, die met spoed de kusten van Indië nadert. De kabel tusschen Varna en Balaklava (400 mijlen) is de langste, dien men tot nu toe gelegd heeft, en men weet thans, dat men zonder hinder op elke lengte leggen kan. De electrische communicatie door den Oceaan is dus veroverd en biedt minder zwarigheden, dan die over land. Binnen weinige maanden zullen reeds twee lijnen bestaan van Londen naar Alexandrië, en eene over Konstantinopel de andere over Genua, Sardinië en Malta. In dien tijd zal de telegraaf van Alexandrië naar Suez lang gereed zijn, en het zoude wel vreemd wezen, indien de regering, die in Britsch-Indië in minder dan twaalf maanden drieduizend mijlen telegraaf aangebragt heeft, niet in staat ware, die lijn tot Kurrachie te vervolgen. Het vooruitzigt eener directe en dagelijksche communicatie tusschen Londen en Calcutta behoort dus reeds niet meer tot de mogelijkheden, maar tot de zaken waarvan men het zekere vooruitzigt heeft. Vroeger is reeds de 1ste Januarij 1860 genoemd, als de eerste dag, dat men binnen eenige uren berigten tusschen de beide hoofdsteden zal ontvangen, maar het laat zich aanzien, dat nog vóór dien tijd de communicatie zal zijn tot stand gebragt.

Genotvol zal die dag inderdaad voor Indië zijn, en bij kan dus niet te vroeg komen. Wanneer men daar binnen 24 uren van zijne bloedverwanten in het moederland berigten ontvangen kan, dan zal Indië niet meer, als het ware, eene plaats van ballingschap zijn. En dit kan men niet alleen zeggen van de belangen van bijzondere personen, maar vooral het algemeen belang zal daarmede onzindig bevorderd worden. Wanneer de electrische telegraaf tot stand gebragt is, dan bestaat niet de minste bedenking meer, om de Indische regering naar Engeland en onder de directe controle van het Britsche Parlement te brengen; dit zal kunnen geschieden zonder het geringste gevaar voor nadeel bij gewigtige en plotselinge gebeurtenissen. Indien iemand te Calcutta mishandeld of zelfs gepijnigd wordt, den volgenden dag zal men er in het Parlement over interpelleren. Indien onder den sluijer van een ondoordringbaar geheim te Calcutta eene geldleening wordt gesloten, binnen 24 uren zal men het aan de beurs te Londen weten, en de minister van koloniën zal verzocht worden, de grondslagen open te leggen, waarop deze operatie begonnen is. Wanneer de raad van Indië slaapt, in het Parlement zal spoedig een wekker leven genoeg maken om hem uit den slaap te schudden, en men zal niet meer maanden moeten wachten, om te weten, waarom deze of gene eene administrative en regterlijke betrekking te gelijker tijd bekleedt.

De electrische telegraaf tusschen Londen en Calcutta zal een borg wezen voor eene goede en krachtige regering, en het zal dan van ondergeschikt belang worden, of de administratie in Engeland tusschen de Kroon en de O. Compagnie verdeeld blijft, of aan de eerste geheel en al overgaat.

— Op den spoorweg tusschen New-York en Philadelphia heeft den 29sten Augustus, door het tegen elkander rijden van twee treinen, een verschrikkelijk ongeluk plaats gegrepen, waardoor 21 menschen werden gedood en een 70tal ernstig gewond.

— Koning *Kamehameha IV* van de Sandwichs-eilanden heeft op den 16den Junij ll. de kamers ontboden, omdat de leden daarvan het tekort van 200,000 dollars door nieuwe belastingen wilden dekken. De kiezers zijn onmiddellijk opgeroepen en het nieuwe parlement zou op den 30sten Julij ll. bijeenkomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 September.

Het op last des Keizers aangekondigde *Te Deum*, ter viering van de schitterende overwinning in de Krim behaald, is Donderdag met groote plegtigheid in de kerk van Notre Dame gezongen, in tegenwoordigheid van al de in Parijs aanwezige vertegenwoordigers van militaire en burgerlijke instellingen.

In statigen optogt begaf de Keizer zich door de met vlaggen en guirlandes getooide straten naar de kerk, waar Z. M. door den aartsbisschop van Parijs aan het hoofd van zijn kapittel werd ontvangen en toegesproken, waarop de Keizer het volgende antwoordde:

„Ik kom hier, monseigneur! om den Hemel te danken voor de zegepraal, welke hij onze wapenen heeft geschonken, want gaarne erken ik, dat in weerwil van de bekwaamheid der generaals en den moed der soldaten, niets kan slagen zonder de bescherming der Voorzienigheid."

De plegtigheid duurde ongeveer een uur, gedurende welken tijd het geschut van het hotel der invaliden zich steeds deed hooren. Eene ontzettende menigte was op de been.

Te midden van die vreugdetoonen, lezen wij een berigt, door *le Nord* medegedeeld, waarin wordt te kennen gegeven, dat men naar de taal der Fransche dagbladen geenszins den toestand van Frankrijk kan beoordeelen. In spijt van de ongehoorde pogingen van het gouvernement om dit te verbloemen, begint de natie dagelijks meer te zuchten onder de drukkende lasten, zoowel wat betreft de groote duurte der levensbehoeften als de opvolgende ligtingen van troepen, die de families in rouw dompelen en het platte land ontvolken; — het is een droevige echo op de overwinningskreten, waarmede men het volk illusiën tracht te scheppen en zijne smart in slaap te wiegen. Is het te verwonderen dat de arbeidende klassen, die van geheel iets anders leven dan van roem, van tijd tot tijd het oog wenden naar een' anderen staat van zaken?

— Zoo even verneemt men, dat ernstige onlusten in de departementen der Meuse en de Vogesen uitgebroken zijn. In Bar-le-Duc zou een ernstig gevecht zijn voorgevallen. Twee voor Marseille bestemde bataljons (34ste regement) zijn, in plaats van naar het zuiden, naar de genoemde departementen vertrokken.

— Het internationaal congres van statistiek zet zijne zitting in volmaakte orde en met goed gevolg voort, en het is thans reeds uitgemaakt dat zijne bijeenkomst niet minder nuttig en vruchtbaar zal zijn geweest en tot niet minder belangrijken arbeid zal hebben geleid, dan de eerste bijeenkomst te Brussel in de maand September 1853.

Het congres heeft heden zijne werkzaamheden geëindigd. De zitting duurde vijf uren; er werden onderscheidene belangrijke rapporten voorgelezen. Aan het einde der zitting is op voorstel van den Oostenrijkschen gedelegeerde aan de Fransche regering en aan den minister, die bij de werkzaamheden had voorgezeten, dank gezegd. De minister antwoordde hierop, en voegde er bij, dat de Keizer de leden Maandag op de Tuillerien zou ontvangen.

— Volgens de dezer dagen op de keizerlijke drukkerij te Parijs verschenen *Statistique de la France*, bezit geheel Frankrijk 36 853 gemeenten, 14,328,476 landbouwers, 1,331,260 groote industriëlen, 4,713,960 kleine industriëlen, 2,267,960 personen die van hunne renten leven en zich met kunsten en wetenschappen bezig houden, 906,660 personen die tot de dienstbare klasse behooren, 217,046 bedelaars en landloopers, 30,471 gevangenen, 16,239 publieke vrouwen, 71 113 zieken en ongeschikten tot den arbeid, 339,902 personen wier bezigheden men niet kent. Op de geheele bevolking komen 8,678,805 vrouwen en kinderen, die van den arbeid hunner mannen en ouders leven. Voorts telt men in Frankrijk 73,975 Jodes, 267,825 belijders van de Augsburgsche confessie, 400,507 Gereformeerden en 34,931,032 Katholijken. In het geheel zijn er 26,512 doofstommen, 37,622 blinden, 75 063 gebogchelden, 44,616 eenarmigen en 22,547 klompvoeten.

— De beroemde reiziger dr. *Barth*, die gedurende vijf jaren de binnenlanden van Afrika doorkruist heeft, en die, volgens onlangs in omloop gebragte geruchten, het slagtoffer van zijnen ondernemingsgeest zou geworden zijn, is dezer dagen behouden te Marseille aangekomen.

Van den 16den. De Keizer heeft den vice-admiraal der vloot, *Bruat*, tot admiraal verheven.

— Onmiddellijk na ontvangst van het berigt der inneming van Sebastopol heeft de minister van oorlog, namens den Keizer, aan den generaal *Pélissier* diens gelukwenschingen aangeboden. „Eere u en ons dapper leger," luidde de depêche; „bied het mijne opregte gelukwenschingen aan; wensch ook het Britsche leger geluk wegens zijn volhardenden moed en de zedelijke kracht, waarvan het tijdens dezen langdurigen en moeijelijken veldtogt de bewijzen heeft gegeven."

— Men verwacht eerlang de verheffing van generaal *Pelissier* tot den adelstand met den titel van „hertog van Sebastopol."

NEDERLAND.

STATEN GENERAAL.

Opening der gewone Vergadering van 1855 — 1856.

Vereenigde Zitting der beide Kamers,

van Maandag den 17den September 1855.

Nadat de leden der beide Kamers zich achtervolgens in de vergaderzaal van de Tweede Kamer hadden vereenigd, werd tegen 12½ uur de vergadering door den heer mr. *J. A. Philipse* geopend, die door den heer griffier der Eerste Kamer een besluit van Z. M. den Koning, van 12den dezer genomen, deed voorlezen, waarbij hij, mr. *J. A. Philipse*, benoemd wordt tot voorzitter der Eerste Kamer, gedurende de aanstaande zitting der Staten Generaal.

De voorzitter alzoo, in gevolge art. 103 der Grondwet, met het beleid der vereenigde zitting belast zijnde, benoemde eene commissie van 18 leden der beide Kamers, om Z. M. den Koning, bij HD. aankomst aan het gebouw der Staten-Generaal, te ontvangen en in- en uitgeleide te doen.

Te 1 uur vervoegden zich Hunne Exc. de ministers, alsmede de heeren leden van den Raad van State in de vergaderzaal.

Na een kort tijdsverloop werd de nadering van Z. M. den Koning, vergezeld van Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, aangekondigd, die zich, op de in het programma der opening omschreven wijze, naar het gebouw der Staten-Generaal begeven heeft.

De Koning, ter vergaderzaal binnengeleid, plaatste zich op den troon, en hield de volgende aanspraak:

„Mijne Heeren!

„Het strekt mij tot voldoening u ook ditmaal te kunnen mededeelen, dat onze betrekkingen met de andere mogendheden zich kenmerken door welwillendheid en vriendschappelijke gezindheid.

„Te midden van den oorlog, waarin onderscheidene met ons bevriende staten nog altijd gewikkeld zijn, blijven wij aan het stelsel van strikte onzijdigheid vasthouden. Onzerzijds nauwgezet nagekomen, wordt het door de oorlogvoerende mogendheden gewaardeerd en geëerbiedigd.

„De zee- en landmagt verwerven bij voortduring aanspraak op goedkeuring, door krijgstucht en ijverige pligtsbetrachting.

„De noodwendig gewordene vermeerdering van het materieël der marine is het voorwerp mijner ernstige zorg.

„Bij de belangstelling, welke onze koloniën en bezittingen in andere werelddeelen inboezemen, reken ik het een voorregt te kunnen vermelden, dat rust en vrede daarin heerschen; dat de gezondheidstoestand van Nederlandsch Indië, in de laatste maanden over het algemeen aanmerkelijk is verbeterd en dat de staat der gewassen gunstig is.

„De pogingen, ook dezerzijds reeds voor geruimen tijd in het werk gesteld, om in het stelsel van uitsluiting, door het rijk van Japan tot dusver gevolgd, eene wijziging te verkrijgen, zijn niet zonder vrucht gebleven. Voorregten, door de Japansche regering aan andere natiën verleend, zijn mede aan ons verzekerd.

„De staats-commissie tot onderzoek van den toestand der slaven-bevolking in de Overzeesche bezittingen, heeft onlangs verslag uitgebragt. Ik vlei mij, dat haar veel omvattende arbeid zal kunnen leiden tot eene wets-voordragt omtrent dit belangrijk onderwerp.

„Werden in den afgeloopen winter onderscheidene gewesten van het Vaderland door dijkbreuken en overstrooming zwaar geteisterd, de liefdadigheid van landgenoot en vreemdeling beijverde zich in ruime mate, herstel of leniging aan te brengen.

„Mijn ernstig streven is steeds daarheen gerigt, om de zedelijke ontwikkeling en de stoffelijke welvaart der natie gelijken tred te doen houden, en alzoo den bloei van het onderwijs, van wetenschappen en kunsten te bevorderen, maar ook ondernemingen van nijverheid en openbaar nut aan te moedigen, en, zoo veel mogelijk, te ondersteunen.

„Hoezeer de invloed van den krijg op handel en scheepvaart niet onmerkbaar is, verkeeren echter deze belangrijke takken van ons volksbestaan in bevredigenden toestand.

„De opbrengst der belastingen beantwoordt ruimschoots aan de daarvan gevormde verwachting.

„De gunstige staat der geldmiddelen laat toe met het delgen van schuld voort te gaan.

„Het is mijn voornemen u weldra in de gelegenheid te stellen om in overweging te nemen de wetsontwerpen, welke alsnog, volgens art. 5 van de additionele artikelen der grondwet moeten worden voorgedragen.

„Door deze en andere, hetzij nieuwe, hetzij weder op te vatten onderwerpen van wetgeving, wordt u eene ruime baan geopend om ook in deze zitting blijken te geven van uwen ijver in het behartigen der belangrijke taak, welke u is toevertrouwd.

„Het Vaderland, Mijne Heeren! heeft zijn' blik bij vernieuwing op ons gevestigd. Het verwacht van ons gemeen overleg goede vruchten voor de bestendiging van orde en welstand. Stellen wij, zooveel van ons afhangt, die uitzigten niet te leur. Toonen wij boven al de vele en rijke zegeningen te waarderen, welke de Almagtige, wij erkennen het met innigen dank, aan het ons zoo dierbaar Nederland schenkt.

„Ik verklaar deze zitting der Staten Generaal geopend."

Na het houden van deze aanspraak, verliet de Koning de vergaderzaal. De vereenigde zitting der Kamers werd daarna gesloten. Z. M. keerde, even als bij het komen, onder het gejuich der talrijke, zoowel uit deze residentie als van elders zamengevloeide menigte, naar Hoogstdeszelfs paleis terug.

(Gedurende het zitting-jaar 1854—55 zijn onafgedaan gebleven de volgende wets-ontwerpen of voorstellen van leden, waarvan men de weder-aanbieding, althans van de meeste in het thans geopende zitting-jaar 1855—56 te gemoet ziet. De ontwerpen zijn: 1) op het lager en middelbaar onderwijs; 2) houdende bepalingen op het stuk der loodsdienst voor zeeschepen; 3) tot regeling van de uitoefening der veeartsenijkunst; 4) betreffende het verleenen van eene bijdrage voor het uitwaterings-kanaal van Grave naar den Amer; 5) tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen; 6) houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de koopvaardijschepen; en 7) tot verhooging van hoofdstuk IV der staatsbegrooting voor 1854.

De beide voorstellen zijn: 1) van den heer *Wintgens* tot instelling van plaatselijke raden van gezondheid; en 2) van den heer *Rochussen* eene enquête omtrent het misbruik van den sterken drank.)

's GRAVENHAGE, 17 September.

Z. M. heeft bij besluit van den 12den dezer, tot aanmoediging van den aanvoer van granen en andere levensmiddelen, verminderd de regten op den invoer: van aardappelen op 5 centen de 10 mudden; van gierst op een' cent de 100 ponden; van rijst op 3 cent de 100 ponden; van paddy op 2 cent de 100 ponden; van tarwe, rogge, maïs, gerst en mout, boekweit, haver, spelt, boonen en gort op 10 cent het last; en van brood, beschuit en meel op ƒ 4.10 de 100 ponden; — te rekenen van den 1sten October 1855 tot den 31sten December 1855 of tot daarin bij de wet op eene andere wijze zal zijn voorzien.

— Bij besluit van den 13den dezer heeft Z. M., in overeenstemming met de Fransche regering, den dag van het in werking treden der overeenkomst met Frankrijk, tot wering van den nadruk van letterkundige en wetenschappelijke werken, bepaald op den 20sten Sept. a.s.

— Door het ministerie van financiën is bekend gemaakt, dat de rijks middelen gedurende de eerste acht maanden van dit jaar hebben opgebragt ƒ 38,541,040; terwijl de opbrengst over gelijk tijdsverloop van het vorig jaar is geweest ƒ 36,394,391. De raming was ƒ 37,200,193.

— Naar men verneemt, is de heer *H. L. Jansen* aangesteld tot het aanleggen van de telegraaflijnen enz. in Neêrlandsch Indië, voor welke betrekking onlangs, door middel der *Staats-Courant*, het gouvernement een geschikt persoon gevraagd heeft.

AMSTERDAM, 16 September.

Wij vernemen van goederhand, dat het werk van dr. *C. A. J. A. Oudemans*, lector in de botanie aan de geneeskundige school te Rotterdam, getiteld: *Aanteekeningen op het botanisch, zoölogisch en pharmacognostisch gedeelte der Pharmacopoea Neerlandica*, op de wereldtentoonstelling te Parijs door de 12de klasse van den internationalen jury eene tweede medaille (medaille 2de klasse) is waardig gekeurd en dat wel wegens den tot nog toe niet ingeslagen weg, door den schrijver betreden, om, niet alleen door microscopisch onderzoek van de daarvoor vatbare geneesmiddelen, maar tevens door het afbeelden van al het merkwaardige, dat een zoodanig onderzoek opleverde, bij te dragen tot het vestigen eener nieuwe rigting in het beoefenen der Pharmacognosie. De klasse kende tevens grooten lof toe aan de platen als zoodanig, zoowel wat de teekening als wat de uitmuntende lithographische bewerking betreft.

Tevens verneemt men, dat ook de heeren *Mouton en Zonen*, apothekers te 's Hage, eene dergelijke medaille zijn waardig gekeurd voor de door hen ten toon gestelde verzameling van pharmaceutische en chemische praeparaten, aan welke, den minderen omvang van ons land in aanmerking genomen, door den jury hooge lof werd toegekend. (*Alg. K. en L.-bode.*)

— In het *Nieuws- en Advertentieblad voor Zeeuwsch-Vlaanderen* leest men het volgende: Te Marialoop, in Oost-Vlaanderen, is een bewonderenswaardig kind aanwezig, *L. Lampaert* geheeten en thans 11 jaren oud. Dit jongsken heeft geene armen, en weet zich, bij gebrek daarvan, met de voeten te behelpen. Sinds twee maanden bevindt hij zich op eene kantwerk-school en overtreft nu reeds zijne 20 medeleerlingen in het maken van de witste en fraaiste kant. Deze uitslag is te treffender, daar ook zijne beenen gansch niet volkomen zijn, ja het eene zelfs min of meer mismaakt is; in weêrwil van dezen zeer bedroevenden toestand, heeft hij ook met den voet leeren schrijven, en behoeft in deze kunst almede voor geene kinderen van zijnen leeftijd te wijken.

ROTTERDAM, 16 September.

Men zal zeker met veel genoegen vernemen, dat, door eene toereikende deelneming, waaraan trouwens geen oogenblik te twijfelen viel, aan het denkbeeld om van wijlen den hoogleeraar *A. des Amorie van der Hoeven* een marmeren borstbeeld te doen vervaardigen, uitvoering kan worden gegeven en dat het werk bereids aan de bekwame handen van den heer *Strackée* is opgedragen. Niet minder genoegen zal het veroorzaken, dat de kerkeraad der Remonstrantsche gemeente, op het daartoe tot hem gerigte verzoek, met de meest gewenschte welwillendheid aan den kunstenaar heeft vergund, om het in diens bezit zijnde, uitnemend gelijkend portret door den heer *M. Pieneman*, te volgen. Hierin ligt een groote waarborg voor het welslagen van een kunstwerk, waarin door zoo velen met regt belang wordt gesteld, en daarvoor komt den kerkeraad de meeste dank toe, die hem zeker door elk vereerder van den grooten prediker wordt toegebragt.

's HERTOGENBOSCH, 15 September.

De procureur-generaal, de militie-commissaris, de hoofd-ingenieur van den waterstaat, de griffier der staten, de provinciaal-directeur der directe belastingen, de inspecteur der posterijen, de inspecteur der registratie en domeinen, de arrondissements-betaalmeester, de controleur van den waarborg van goud en zilver en de ontvanger der registratie, allen te Zwolle, hebben zich als bestuurders vereenigd, en doen door het gansche land ter onderteekening aan staatsambtenaren rondgaan een verzoekschrift aan Z. M. den Koning gerigt, ten einde het Hoogstdenzelven behage de wetten op het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren te wijzigen en uit te breiden in het belang hunner weduwen en weezen, bepaaldelijk die van den 9 Mei 1846 en 3den Mei 1851.

TILBURG, 15 September.

Men verneemt thans met zekerheid, dat de troepen, welke van den 1sten dezer maand af in Noordbrabant, ter deelneming aan de kavallerie manoeuvres in het kamp bij Reijen zijn gekantonneerd, op den 24sten dezer deze provincie zullen verlaten en naar hunne respectieve garnizoenen retourneren.

GRONINGEN, 18 September.

— In de gisteren gehoudene vergadering van de leden van het instituut voor doofstommen alhier is tot hoofddirecteur verkozen de heer T. A. ROMBIN.

— Bij de behandeling van een correctioneel geding wegens echtbreuk heeft de arrondissements-regtbank te *Appingedam*, Vrijdag l.l., op de vordering van den heer officier van justitie, bevolen dat eene getuige, wier onder eed afgelegde verklaring werd verdacht gehouden valsch te zijn, voorloopig in hechtenis zou worden gesteld, aan welk bevel onmiddellijk gevolg is gegeven. Moge dit afschrikkend voorbeeld zijne vruchten dragen!

— Dezer dagen is te *Appingedam* tot stand gekomen eene inrigting van werkverschaffing in den winter, hoofdzakelijk bestaande in de vlasbereiding. Door de eendragtige medewerking en ondersteuning der ingezetenen heeft men te Appingedam en in de dorpen Tjamsweer, Jukwerd, Solwerd, Marsum en Opwierde de aanzienlijke som van ongeveer *f* 2700 — 00 vrijwillig bijeengebragt. Men stelt zich voor dat ook dit middel ter bestrijding van den lediggang en der verarming, onder hoogeren zegen, tot gunstige uitkomsten zal leiden.

— De commissaris des Konings in deze provincie heeft ter kennis zoo van de belanghebbende autoriteiten, als van de verlofgangers der nationale militie in deze provincie gebragt, dat de inspectie over de verlofhebbende manschappen der nationale militie, in dit jaar, in de hoofdplaatsen der militie kantons zal plaats hebben op de navolgende dagen en uren:

Den 8sten October te Groningen, te half negen, voor de gemeenten Haren en Noorddijk, en voor de stad Groningen te negen uur.

Den 9den October te Leek, te elf uur, voor de gemeenten Grootegast, Marum en Leek.

Den 10den October te Zuidhorn, te elf uur, voor de gemeenten Ezinge, Oldehove, Grijpskerk, Hoogkerk, Oldekerk, Aduard en Zuidhorn.

Den 11den October te Winsum, te half tien, voor de gemeenten Ulrum, Kloosterburen, Eenrum, Leens, Adorp, Baflo en Winsum.

Den 11den October te Middelstum, te een uur, voor de gemeenten Uithuizermeeden, Uithuizen, Warffum, Uskwerd, Bedum, Kantens en Middelstum.

Den 12den October te Loppersum, te elf uur, voor de gemeenten Bierum, Ten Boer, 't Zandt, Stedum en Loppersum.

Den 13den October te Appingedam, te elf uur, voor de gemeenten Termunten, Nieuwolda, Delfzijl en Appingedam.

Den 15den October te Hoogezand, te tien uur, voor de gemeenten Slochteren, Sappemeer en Hoogezand.

Den 16den October te Scheemda, te twaalf uur, voor de gemeenten Finsterwolde, Zuidbroek, Noordbroek, Midwolda en Scheemda.

Den 17den October te Winschoten, te negen uur, voor de gemeenten Nieuwe Schans, Beerta en Winschoten.

Den 17den October te Wedde, te drie uur, voor de gemeenten Vlagtwedde, Onstwedde, Bellingwolde en Wedde.

Den 18den October te Oude Pekela, te tien uur, voor de gemeenten Nieuwe Pekela en Oude Pekela.

Den 19den October te Veendam, te negen uur, voor de gemeenten Meeden, Muntendam, Wildervank en Veendam.

Tot deze inspectie zullen verpligt zijn: 1). de miliciens der ligting van 1851 en 1852, met uitzondering van de zoodanigen, die, krachtens het Koninklijk besluit van den 8sten Aug. l.l., no. 61, zijn opgeroepen om aan de wapenoefeningen in September deel te nemen; 2). de miliciens der ligting van 1853, die minder dan een jaar in werkelijke dienst zijn geweest, en 3). de miliciens der ligting van 1853, die tot het Limburgsche Bondscontingent behooren.

Dien ten gevolge zullen van deze inspectie verschoond zijn: *a.* zoodanige miliciens, die in dit jaar aan de najaarsoefeningen zullen hebben deelgenomen; *b.* de miliciens der ligting van 1853, die in 1854 in activiteit zijn getreden en meer dan een jaar in werkelijke dienst zijn geweest; *c.* de miliciens der ligting van 1854, die, op grond van het Koninklijk besluit van den 20sten Februarij l.l., no. 100, den 1sten October aanstaande met verlof zullen worden gezonden, en *d.* de miliciens van 1855, die zich ongekleed en ongewapend in de gemeenten bevinden.

— Naar wij met zekerheid vernemen, zullen de miliciens van de ligting 1854, welke gedurende zes maanden in den wapenhandel zijn geoefend, den 1sten October met groot verlof naar hunne haardsteden terugkeeren.

— In gevolge magtiging des Konings, heeft de minister van binnenlandsche zaken onlangs ter kennis van heeren curatoren der verschillende hoogescholen gebragt, dat uit de bij art. 66 van het koninklijk besluit van den 2den Aug. 1815 aan hen gegeven bevoegdheid om de taal aan te wijzen, waarvan de hoogleeraren zich bij hunne lessen bedienen, tevens voortvloeit, dat zij ook bevoegd zijn, magtiging te verleenen, zoo dit van hen mogt worden verlangd, om het in art. 107 vermelde proefschrift, zoo mede de theses of losse stellingen, met wier verdediging de doctorandi in de regten krachtens art. 3 van het koninklijk besluit van den 30sten Junij 1840, no. 61, in geval van private promotie, kunnen volstaan, voor zoo veel het onderwerpen geldt welke in de Nederlandsche taal zijn onderwezen, ook in die taal te schrijven en te verdedigen.

— Het *Zondagsblad* deelt mede dat de minister van binnenlandsche zaken voor de dienst van 1856 belangrijke sommen tot het uitvoeren of tot ondersteuning van het uitvoeren of verbeteren van openbare werken op zijn budget zal brengen. Of daarbij voor onze noordelijke provinciën ook iets zal worden weggelegd?

Verder zegt dat blad, dat de Thorbeckiaansche partij, volgens geruchten, een voorstel zal inleveren tot afschaffing van de belasting op de brandstoffen. Het te kort, daardoor in de schatkist te ontstaan, wil zij gedekt zien door een *income-tax*.

— Blijkens officiële opgaaf, zijn te Kampen van het begin der ziekte af, zijnde den 17den Augustus, tot en met den 14den September door de cholera aangetast 188, overleden 117, hersteld 49 en in behandeling 22 personen. In 't geheel overleden 182 personen. De ziekte neemt dagelijks af.

Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Amsterdam zijn van den 9den tot en met den 15den September aangegeven als door de cholera aangetast: 71 mannen en 71 vrouwen, te zamen 142 personen; overleden 62 mannen en 73 vrouwen, te zamen 135 personen.

Aan de Dedemsvaart is de cholera aanmerkelijk toegenomen; zij vertoont zich nog in dezelfde hevigheid en eischt dagelijks vele offers; slechts twee aangetasten zijn tot dusver van die ziekte hersteld.

— Uit *Papenburg* wordt ons geschreven, dat de spoorweg van daar tot Meppen de voltooijing dagelijks nader komt. De opening van dit eind wegs zal intusschen niet meer voor dezen winter geschieden, daar men niet zeker weet, of wel de inkomsten de uitgaven zullen dekken. Ook aan den weg van Rheine wordt thans met ijver voortgewerkt. Men spreekt er van, dat de communicatie langs den geheelen spoorweg van Emden af tot Rheine en van daar eensdeels naar Osnabrück, anderzijds naar Munster, met den 1sten Julij 1856 zal geopend worden.

Stoompakketvaart tusschen Nederland en zijne overzeesche bezittingen.

Aan de *Weser Zeitung* wordt uit Amsterdam geschreven: Het ministerie van koloniën heeft eene openlijke oproeping gedaan aan alle gadingmakenden om nieuwe voorslagen in te zenden bij de reeds ingezondene omtrent de oprigting van eene stoompakketvaart tusschen Rotterdam en Java en de overige Oost-Indische koloniën. Een met de betrekkingen onkundige zal natuurlijk vragen, van waar de moeijelijkheden, die het jaren lang ministeriële vóórarbeiden, het voortdurend aansporen der Kamer-oppositie en nu weder de berigten van jan en alleman vereischen? Maar de ingewijde weet dat de knoop bij de Handelmaatschappij zit, die gelooft, dat haar belang door eene van haar onafhankelijke onderneming van dien aard gevaar loopt. Maar, zal men vragen, waarom neemt zij zelve de zaak dan niet over? waarom heeft zij een vierde eeuw met de aanwending van dezen krachtigsten hefboom voor den bloei der koloniën gewacht, en daarentegen onmetelijke sommen aan een kostbaar beheer, eene zeer dure reederij en eene tot in het ongeloofelijke gaande ondersteuning van de kunstig in het leven gehoudene industrie weggeworpen? Juist daarom, dewijl zoo vele duizend geheel verschillende belangen uit de Handelmaatschappij gevoed worden en ieder voor geborgen gehouden wordt, die slechts met de pink hare beschermende hand bereiken kan, is het voor elke handelsvereeniging hoogst moeijelijk de belangen van zulk eene groote clienteel ook zelfs voor de eigene geheel te doen onderdoen; maar het is geheel en al ondoenlijk voor de Handelmaatschappij, die duizendvoudig gebonden is, en daarom verschrikkelijk weinig goed maar zeer veel nadeel voor den Nederlandschen handel gedaan heeft; zij is inderdaad de laatste band, die de vrije scheepvaart en concurrentie in den handel naar de koloniën beknelt, maar een zoo sterke, dat zij deze bijna nog slechts tot eene papieren vrijheid maakt. Maar waar de goede wil ontbreekt, komt slechts te dikwijls de drang der omstandigheden te voorschijn, gelijk nu de ten gevolge van den oorlog onzekere, deels reeds verminderde en in vreemde handen toch maar al te bedenkelijke Engelsche stoompostverbinding, waartegen in alle kringen zich stemmen verheffen.

Tegenwoordige toestand van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.

In een schrijven uit Cincinnati van den 26sten Julij wordt een hoogst belangrijk overzigt gegeven van den tegenwoordigen toestand van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, waaraan wij het volgende ontleenen:

Geen land ter wereld heeft ooit met gunstiger uitslag de banier der vrijheid geplant dan de Vereenigde Staten; geen heeft zich in een zoo kort tijdsverloop in den rei der eerste beschaafde mogendheden gesteld als zij; geen kan zoodanig een wasdom aantoonen als zij.

Laat ons hier de vergelijkende statistiek een weinig doen spreken en ons de verhouding van 1793 en heden door cijfers voor oogen stellen.

	1793.		1854.	
Staten	15		31	
Vlakte-inhoud	805.461		3.230.000	
Bevolking	3.929.328		23.260.000	
Leger	5120		10.300	
Marine			78	schepen.
Spoorwegen			25.996	mijlen.
Telegrafen			23.281	„
Kanalen			3000	„
Uitgaven	7.529.575	doll.	64.345.921	dollars.
Inkomsten	5.720.624	„	84.107.967	„
Invoer	31.000.000	„	267.678.647	„
Uitvoer	26.109.000	„	204.650.244	„
Staatsschuld	40.000.000	„	47.180.506	„
Schulden der staten			202.086.484	„
Tijdschriften			2800	
Volksbibliotheken	35		694	
Boekdeelen aldaar	75.000		2.201.632	
Schoolbibliotheken			12.000	
Boekdeelen aldaar			2.005.000	

Voor 40 jaren schreef Livingston uit Albanië een' brief, waarin hij de invoering van spoorwegen voor eene utopie hield, even onpractisch als duur. Heden kan men van Albanië naar St. Louis in minder dan 50 uren komen en zijn de staten met een uitgebreid spoorwegnet omgord.

Cincinnati, gegrondvest in 1789, was voor 60 jaren nog een armoedig dorp en thans is zij de hoofdstad van het westen met bijna 170,000 inwoners, is eene der voornaamste stapelplaatsen van den binnenlandschen handel en heeft meer dan 200 stoommachines binnen hare muren.

Wat industrie en handel aan wonderen verrigten kunnen, hebben deze staten verrigt, en alles binnen de korte tijdruimte van een menschenleeftijd.

Doch de republiek der Vereenigde Staten is niet alleen groot in vooruitgang, maar bijna even groot in achteruitgang. Pas is de dag der onafhankelijkheidsverklaring voor de 79ste maal gevierd, of reeds zijn de zaken weder zoo verward, dat menig vaderlandslievend hart voor de naaste toekomst beeft. Zware onweerswolken hangen aan den staatkundigen hemel en alles dringt onstuimig aan op de beslissing en oplossing van de lang verschovene, teedere kwestie omtrent de slavernij.

De partij der slavenhouders is sedert 1850 zeer in sterkte toegenomen. Zij veroverde schrede voor schrede de geheele Unie, gaf haar reeds lang Presidenten en leidde de vertegenwoordiging. In 1850 werd de wet op de ontvlugte slaven aangenomen. Was vóór dien tijd de slavernij slechts eene instelling van de zuidelijke en zuidwestelijke Staten en streng binnen hunne grenzen gebannen, sedert werd zij eene nationale instelling.

Hierop volgde in 1854 de aanneming der Kansus- en Nebraskabill. Had nu de hierdoor veroorzaakte beweging zich alleen bij de slavernijkwestie gehouden en was niet die der inboorlingen daarmede gemengd geworden, de tegenwoordige toestand zou niet zoo bont dooreengeweven zijn. De nieuwe partij evenwel, die uit de reactie opdaagde, en onder den naam van „nietsweters" bekend, eene geheele omkeering onder het Amerikaansche volk ten doel heeft, trok behalve tegen de slavernij, ook tegen de Roomsch-Katholijke hierarchie en tegen al wat vreemdeling is te velde.

Zonen van de grondvesters der republiek, wilden de nietsweters dien verleden, heerlijken tijd weder in het leven terugroepen, wilden zij de reinheid van de door hunne voorvaders gestelde grondbeginselen herstellen. Edel streven! Maar welke middelen kozen zij daartoe? Zij wilden de negerslaven bevrijden en daardoor de beschaafde Europeanen regtloos maken; zij wilden de Jezuïten treffen en ontnamen te gelijker tijd aan de ingekomene Protestanten het stemregt; zij wilden de hydra der omkooping den kop inslaan, en in plaats van regtschapene, degelijke mannen tot hunne kandidaten te stellen, kozen zij nietsbeteekenende gelukzoekers, die zich reeds bij alle partijen, doch te vergeefs, tot koopwaar hadden aangeboden. De aanvoerders dezer partij waren ellendige volksleiders, die den grooten hoop op een dwaalspoor bragten.

Door hunne schoone woorden verlokt, stemden in October 1854 de meeste liberale Duitschers en Engelschen met de nietsweters tegen de conservatieven, voorstanders der slavernij en Jezuïten. In het voorjaar evenwel werden plotseling de bordjes verhangen, eene nieuwe partij wierp zich tegen de nietsweters op en op onderscheidene plaatsen waren bloedige tooneelen de gevolgen van de daardoor ontstane spanning en strijd. Reeds hebben in meer dan één staat de nietsweters het onderspit moeten delven en spoedig zal in dezen herfst bij de verkiezing van den President der Unie blijken, wie uit deze onrustbarende woelingen zegevierend zal te voorschijn treden.

AANBESTEDING.

Groningen, 17 September. Heden middag werd door den heer garnizoens-kommandant alhier, krachtens autorisatie van het departement van oorlog, bij inschrijving aanbesteed: de leverantie van fourages ten behoeve van de troepen te paard, welke van den 1sten November 1855 tot en met den 13sten October 1566 alhier garnizoen zullen houden. Hierop zijn twee biljetten ingekomen, waarvan een niet als geldig kon worden aangenomen, het ander biljet was van den heer *H. Lunsingh*, te Groningen, die aannam te leveren de 10 Ned. pd. haver voor *f* 1,15; dito hooi 60 cent en dito stroo voor 30 cent.

Letternieuws.

Een woord aan de gemeente, na volbragte 25jarige Evangeliebediening van A. T. Reitsma, *predik bij de Herv. gemeente te Groningen.*

Wij hebben onlangs, toen de geachte Evangeliedienaar voor de gemeente optrad en dit woord tot haar rigtte, onzen lezers reeds mededeeling gedaan van den korten inhoud dezer toespraak en zouden er niet op zijn teruggekomen, zoo niet het doel, waarom de prediker deze toespraak ook in druk voor iedereen heeft verkrijgbaar gesteld, ons daartoe noopte. De opbrengst dezer uitgave zal namelijk strekken ten voordeele van het diaconie-gasthuis der Herv. gemeente alhier, dat eene ruime ondersteuning behoeft en verdient.

De prijs is wel gering, maar hierdoor zijn ook zooveel te meer in de gelegenheid, zich deze leerrede aan te schaffen, daaruit voor zich zelven nut te trekken en tevens de voldoening te smaken van iets te hebben bijgedragen tot vermeerdering van het fonds dezer zoo heilzame inrigting. Mogten zeer velen daartoe worden opgewekt en zoo doende het doel worden bereikt, wat de leeraar zich met deze uitgave heeft voorgesteld.

Kerknieuws.

Men verneemt, dat op eenparig verzoek van den kerkeraad der Hervormde gemeente van Vierhuizen en Zoltkamp, door den unicus collator, den weled. gestr. heer mr. *R. T. Mees*, te Appingedam, welwillend tot herder en leeraar te Vierhuizen en de Zoltkamp is benoemd de weleerw. zeer gel. heer *E. Tonkes*, pred. te Hellum.

Mastenbroek, 16 Sept. Heden maakte ds. *J. M. Verff* ons bekend, dat hij de beroeping naar Boskoop aangenomen had. In de vacature zal waarschijnlijk door de beroeping van een kandidaat voorzien worden, waartoe zich reeds een tiental aangeboden hebben.

— Te Waverveen (classis Utrecht) is met eenparige stemmen beroepen de heer *A. L. van Woerden*, kandidaat bij het prov. kerkbestuur in Overijssel.

— Ds. *H. Gann Dun*, te Fijnaart, heeft voor het beroep naar Waarder en Lange Ruige Weide bedankt.

— Ds. *Knap*, van Oud-Alblas, heeft de beroeping naar Putten aangenomen; ds. *Tervoogt*, van Herkingen, die naar Nieuwenhoorn.

Groningen, 16 September. Heden morgen maakte ds. *P. Dijksterhuis* aan zijne gemeente bekend, dat z.eerw. een beroep van de Chr. Afg. Ger. gemeente te Harlingen had ontvangen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFEKTENBEURS.

AMSTERDAM, 18 *September*.

Nederland	Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63¾.
Dito	Dito	„ 3	„	76.
Dito	Dito	„ 4	„	93⅝.
Oostenrijk	Metalliek	„ 5	„	63$\frac{1}{16}$.
Dito	1851 en 1852	„ 2½	„	32$\frac{5}{16}$.
Dito	Nieuwe Litt. B	„ 5	„	74¼.
Dito	Nation. Metall	„ 5	„	67$\frac{11}{16}$.
Spanje	Onb. Stukken	„ 1¼	„	19⅜.
Dito	Binnenl	„ 3	„	32¼.
Portugal		„ 3	„	40⅜.
Rusland	Oblig. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	101.
Dito	Dito 1828 en 1829	„ 5	„	100¼.
Dito	bij *Hope*	„ 4	„	75¼.
Dito	bij *Stieglitz*	„ 4	„	74¼.

LONDEN, 18 *September*. Consols 90¼.

PARIJS, 18 *September*. Fransche 3 pCt. 66.50.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 18 *September*. Rogge en Gerst *f* 3 per last hooger gedaan.

ZEETIJDINGEN.

Groningen, 18 Sept. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Jantje Meïer, groot 90 last, kapit. *D. de Jonge*, v. Wildervank, met ballast naar Newcastle.

Binnengekomen te Amsterdam den 13 Sept., kapit. *Kruisinga* Vr. Reina, v. Colding; *Meijer* Cornelia, v. Tromsoe; den 14den *Duintjer* Friso, v. Memel; *Brouwer* Aurora, v. Dantzig; *Bakkering* Annech., v. Hamburg; *Smit* Annechiena Gesina, v. Koningsb.; den 15den *Klein* Alida Hendrika, v. Aberdour. — Te Texel den 14 Sept., *Scholtens* Loreley, v. Suriname; *Hansens* de Hoop, v. Frederikst.; *de Grooth* Georg, v. Bergen; den 15den *Engelsman* Gezust. Boll, v. Londen; den 16den *Schoe* Amicitia et Fides, v. Suriname; *Fijn* Noord Holland, v. Liverpool; *Mets* Verwachting, v. Newc. — In het Vlie den 13 Sept., *Onnes* Margaritha, v. Noorwegen. — Te Helvoet den 15 Sept., *den Breems* Kooph. en Zeevaart, v. Lissab. — Te Brielle den 14 Sept., *Mannekes* Dankbaarheid, v. Hamburg. — Te Vlissingen den 12 Sept., *Hofkamp* Hortense, v. Liverp.; den 13den *Kuipers* Anna Augusta, v. Galatz; den 14den *Panjer* Heilina, v. Venetië; *Kieft* Jantina Ikkina, v. Koningsb. — Te Bahia den 26 Julij, *Nenneboog* Zeester, v. Fernambuck. — Te St. Helena den 29 Julij, *Hoekstra* Palembang, v. Batavia n. Amst. — Te Gibraltar den 1 Sept., *Post* Edzardina Cath., v. Tarragona n. Seville. — Te Duinkerken den 11 Sept., *de Weerd Jr.* Groot Lankum, van Memel. — Te Cadix den 31 Aug, *de Jongh* Dina Immechiena, v. Newc.; den 3 Sept. *Bontekoe* Jacobina en *v. d. Wall* Geerdina, beide v. Sunderland; den 4den *Kruisinga* Sphynx, v. Newcastle. — Te St. Ubes den 31 Aug., *van Santen* Concordia, v. Lissabon; den 1 Sept., *Valkenier* Koophandel, v. Gibraltar. — Te Lissabon den 2 Sept., *Brambergen* Twee Gebroed., den 3den *Heeres* Susanna, den 4den *de Groot* Jacoba Gesina, den 6den *de Boer* Gesina en *Schouten* Loterij, alle 5 v. Newc.; *Kal* Zeevaart, v. Vlaardingen. — Op de Leire den 12 Sept., *Giezen* Jufvr. Hillegonda, v. Rott. — Bij Deal den 10 Sept., *Verschuur* Maria Anna, v. Rott. n. Bat. — Bij Douvres den 11 Sept., *de Boer* Eva Johanna, n. Batavia, *van Dusseldorp* Vlaardingen, n. Akyab en *Tweehuis* Canton, n. Cardiff, alle 3 v. Rott. — Bij Portland den 11 Sept., *Smit* Engelina, van Stettin n. Douglas. — Bij Plymouth den 12 Sept., *Bakker* Cath., v. Galatz n. Vlies. — Te Newport den 10 Sept., *de Ruiter* Cassandria, v. Rotterdam. — Te Swansea den 11 Sept., *Boekhoudt* de Zaaijer, v. Rotterdam. — Te North Shields den 12 Sept., *de Boer* Eendragt, v. Harl.; den 15den *de Jong* Johanna Maria, v. Amst. — Te Hamburg den 14 Sept., *Sluitje* Jochemina, v. Amst.; den 15den *Schrikkema* Anna Elisab., v. Rio Janeiro; *Kolkman* Geert. Marg., v. Dundee. — Te Tromsöe den 22 Aug., *Potjer* Cath. Jantina, v. Rott. — Te Swinemunde den 13 Sept., *de Groot* Lucas Wildervank, v. Hartlepool; *Boeker* Ida Jacoba, v. Rott. — Te Wolgast den 6 Sept., *Schuur* Jacoba Gesina, v. Bremen; den 10den *Schoemaker* Tweel., v. Amst; *Gort Jr.* Frouwina Steenhuizen, v. Seeswijk. — Te Dantzig den 11 Sept., *Pekelder* Beerendina, v. Hamburg. — Te Pillau den 12 Sept. *Bronsema* Derkina, v. Hamburg; den 13den *Addens* Petronella, v. Antw.; *van der Veen* Marie Jane Jacoba Barendina, v. Amst. — Te Memel den 8 Sept., *Brouwer* Agina Undina, v. Amst.; den 9den *Nieboer* Hendrik Carel, v. Londen; den 12den *Waterborg* Fokkina, v. Groningen.

Binnengekomen te Texel den 16 Sept., kapit. *Wehdemeijer* Amsterdam, van Padang; *de Boer* Bougina Lammechiena, van Nyssa; *Groenewold* Afina Jouker, v. Cardiff. — In het Vlie den 15 Sept., *Banting* Gezina, *van der Zwaag* Vr. Ida en *Hazewinkel* Albertina, alle 3 v. Dantzig; *Visser* Vr. Jannetje en *Mulder* Alida, beide van Frederikstad. — Te Helvoet den 16 Sept., *Kramer* Whampoa, v. Akyab; *de Boer* Eliza, v. Cagliari; *Bagges* de Maas, v. Bilbao; *Voordewind* Hillegonda, v. Londen; *Feijen* Stella Maris, v. Stockh. — Te Vlissingen den 14 Aug., *Dik* Drie Gezust. Giezen, v. Ibrail; *Zeven* Elisabeth, *Bakker* Catharina en *Voogd* Johannes, alle 3 v. Galatz. — Te Aberdeen den 13 Sept., *Niessen* Jacoba Catharina, v. Koningsb. — Te Arbroath den 13 Sept., *Brouwer* Alida, van Memel. — Te North Shields den 13 Sept., *de Groot* Onderneming, v. Amst.; *Ketelaar* Hasard, v. Gron. — Te Marseille den 13 Sept., *van der Meer* Cornelia Jacoba, v. Newcastle. — Te Pillau den 14 Sept., *de Vrede* Irene en *Nepperus* Elisabeth, beide v. Amst.

Binnengekomen te Holtenau den 10 Sept., kapit. *Duintjer* Elsiena, v. Horsens n. Groningen. — Te Rendsburg den 12 Sept., *Heins* Domina, v. Faaborg n. Holland; *Joosten* Hendrika Bouwina, v. Rendsburg n. Heiligenhaven; den 13den *Eisenga* Martinus Heere, v. Antwerpen n. Rostock; *de Boer* Gesina, v. Amsterdam n. Dantzig. — Te Tonningen den 9 Sept., *v. Groenenberg* Jacob. Johannes, v. Amsterdam en den 10den *Douwes* Klazina Maria, v. Hartlepool, beide n. Rendsburg; *Eisenga* Martinus Heere, v. Antwerpen n. Rostock; den 11den *de Boer* Gezina, v. Amsterdam n. Dantzig; *Brouwer* Verwisseling, v. Harlingen n. Wismar; den 12den *Kwint* Jantina, v. Hamburg n. Demmin.

Vertrokken van Amsterdam den 13 Sept., kapit. *Kars* Roelfina en *Grilk* Anna Catharina, beide n. Dublin; den 14den *Potjer* Titia, n. Triest; den 15den *Heikema* Emelie, n. Venetie; *de Boer Sap* Zwaantina Thelina, n. Koningsb.; *Visser* Vr. Luppina, n. Leer. — Van Texel den 14 Sept., *Dokman* Gesina Wilhelmina, n. Napels; den 15den *de Jong* Twee Gezusters, n. Yarmouth. — Uit het Vlie den 13 Sept., *Alzema* Eelbrandina, n. Newc.; *Edema* Margaritha Gesina, *Klein* Anje, *de Groot* Twee Gezusters en *Schuring* Antje, alle 4 n. Frederikstad; *Jonker* Thia, n. Laurvich; *Ebes* Grietje, op avontuur. — Van Helvoet den 13 Sept., *Korter* Riga en *van Os* Cornelia, beide op avontuur; den 14den *Bok* Elisab. en Maria, n. de Middell. zee. — Van Brielle den 14 Sept., *ter Huyzen Kuiper* Lauwerzee, n. Newc.; *Astuling* Doethea Christ., n. Koningsb.; *Vos* Cornelia, op avontuur. — Van Montevideo den 28 Julij, *Koster* Zeeploeg, n. Engeland. — Van Rio de Janeiro den 5 Aug., *Veltman* Jeanette en Cornelia, n. Batavia. — Van Corunha den 5 Sept., *de Jonge* Gesina Jantina, n. Plymouth. — Van Triest den 10 Sept., *Dik* de Gier, n. Rott. — Van Antwerpen den 14 Sept., *van der Wall* Johan Wilbrand, n. Newport. — Van Gravesend den 12 Sept., *Bart* Eefka Maria, n. Dantzig. — Van Liverpool den 12 Sept., *de Jong* Wijtranda Lucretia, n. Amst.; *Kuijser* Zeemeeuw, n. Rio de Janeiro. — Van Dundee den 11 Sept., *Kuijper* Hendr. Hillech., n. Helmsdale. — Van Hamburg den 13 Sept., *Kassens* Onderneming, n. Fanoe; den 14den *de Boer* Hendrika Annegina, n. Memel; den 15den *Lindeboom* Geertruida, n. Hartlepool. — Van Bremerhaven den 13 Sept., *Datema* Margretha Hendrika, n. Amsterdam. — Van Swinemunde den 13 Sept., *van Laten* Annechiena, n. Nykiöbing. — Van Wolgast den 5 Sept., *Zwiesting* Petrus Horreus, n. Amsterdam; den 10den *Enninga* Vertrouwen, n. Dordrecht; *de Vries* Castor en Pollux, n. Antw. — Van Dantzig den 12 Sept., *Freij* Annegiena, n. Amst.; *Riepma* Agatha, n. Delfzij; *Duin* Jantina Frouwina, n. Zwolle; *Bontekoe* Vr. Geertuida, n. Elsfleth.

Vertrokken van Antwerpen den 16 Sept., kapit. *de Boer* Joan, n. Newc. — Van Liverpool den 15 Sept., *Dik* Apollo's, n. Gron.; *van der Veen* Mevr. Winkel, n. Harburg. — Van Livorno den 3 Sept., *Boer* Verwisseling, n. Liverpool.

Vertrokken den 9 Sept., kapit. *Reents* Wilhelmina, v. Nijborg n. Holland; *Mulder* Geertruida Lammech., v. Dantzig n. Antwerpen.

Zeilklaar te Londen 11 Sept., kapit. *Drent* Morgenster, n. Newcastle. — Te Liverpool den 13 Sept., *v. d. Veen* Mevr. Winkel, n. Harburg. — Te Galatz den 3 Sept., *Stemvoort* Christina Hendrika, n. Vlissingen; den 12den *Spijkman* Hindrika Margar., n. Rotterd.

In lading te Venetië den 6 Sept., kapit. *Cramer* President van Buren, n. Londen; *Bontekoe* Wubbo en Willem, n. Konstantinopel. — Te Londen den 11 Sept., *v. Sluis* Annechina, n. Amsterd.; *Sprik* Alida, n. Memel.

Termunterzijl, 16 Sept. Binnengekomen den 10 Sept., kapit. *Pasman* de Vr. Elisabeth, v. Leer; den 12den *Dooijen* Dorothea, v. Noorwegen; *de Vries* Eikelina en *Klockgieter* Margaretha, beide v. Norden; den 13den *Burman* Gezina en *Glup* Emmanuel, beide v. Oldenburg; den 14den *Buschen* Gretina, v. Norden; *Boswijk* Hendrika, v. Noorwegen.

Vertrokken den 13 Sept., kapit. *Dooijen* Dorothea, n. Noorwegen; den 14den *Pasman* de Vr. Elisabeth, n. Leer.

Zeilklaar den 16 Sept., kapit. *Wijpkes* de Vriendschap en *Ugenkuna* Sieberdina, beide n. Noorwegen.

Harlingen, 15 Sept. Binnengekomen den 8 Sept., kapit. *Leeuwes* Arendina, v. Frederikstad; den 10den *Ruiten* Verwachting, v. Bonney; den 12den *Oldenburger* Sara Maria, *Wijma* Stad en Lande en *Visser* Maria, alle 3 v. Frederikstad; *Schoon* Twee Gezusters, v. Leer; *Kappen* Jonge Willem, v. Osterrieser; *Alberts*-

Gesina, v. Memel; den 14den *Schuur* Jonkvrouw Elisabeth, v. Frederikstad.

Vertrokken den 12 Sept., kapit. *Helmers* Stad Steenwijk, *Nieting* Catharina, den 13den *Vos* Catharina, *de Groot* Arendina en *Dallinga* Arendina Elisabeth, alle 5 n. Londen.

OOSTMAHORN, 16 Sept. Ter reede gearriveerd den 15 Sept., kapit. *Kemper* Nijverheid, v. Boness en *Waterborg* Fennechina, v. Newcastle, beide n. Groningen; *Brakke* de Vrouw Antje, v. Bremen n. Amsterdam; *v. d. Meer* de Vrouw Grietje, v. Leer n. Harlingen.

Vertrokken den 16 Sept., kapit. *de Jonge* Aijolt en Thomas en *Meesenbroek* Wierdina Hinderika, beide n. Newcastle; *Broekema* Ida Hillegina, n. Noorwegen; *Oostra* Libra, *van der Werff* de Vrouw Alida en *Valomstra* Alida, alle 3 op avontuur, alle 6 v. Groningen; *Bolmeijer* Uit Vriendschap, v. Zaandam n. Emden.

ZOUTKAMP, 17 Sept. Binnengekomen den 14 Sept., kapit. *Bakker* Reina en den 15den *Waterborg* Fennechiena, beide v. Newcastle; *Kemper* Nijverheid, v. Boness; den 16den *Waterborg* Katrina, v. Newcastle; *Woudstra* 4 Gebroeders, v. Ystad.

Vertrokken den 13 Sept., kapit. *Schaaf* Koophandel en Zeevaart, n. Londen; *Valomstra* Alida, *van der Warf* Vrouw Alida, *Oostra* Libra en *de Jonge* Aijolt en Thomas, alle 4 op avontuur.

Zeilklaar kapit. *Pik* Janneke Hindrika, op avontuur; *Drewes* 2 Gezusters, n. Eider.

Gepraaid den 17 Julij, op 9° Z. Br., 22° W.L., kapit. *Vonk* v. Rotterdam n. Batavia. — Den 19 Julij, op 8° 10′ N.Br., 22° 44′ W.L., *Ouwehand* Willem de Clercq, v. Amsterdam n. Batavia. — Den 30 Julij, op 10° 21′ N.Br., 24° 28′ W.L., kapit. *Marion* Maria Diederika. alles wel aan boord. — Den 22 Aug., op 37° 26′ N.Br., 40° 30′ W.L., *Rosier* v. d. Werf, v. Batavia n. Amsterd. — Den 22 Aug., op 37° 34′ N.Br., 40° 24′ W.L., *Ouwehand* Kinderdijk, v. Akyab n. Cowes. — Den 31 Aug., bij de Meeuwesteen, *Rietmeijer* Princes Marianne, v. Rotterd. n. Kaap de Goede Hoop.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

10 Sept. Addens, Petronella, v. Antwerpen n. Pillau, m. dakp.
Koster, Argo, v. Stockholm n. Antwerpen, m. haver.
de Jonge, Castor, v. Koningsb. n. Amsterdam, m. lijnz.
de Grooth, Lucas Wilderv., v. Hartlep. n. Stettin, m. steenk.
de Vrede, Irene, v. Amsterdam n. Koningsb., m. suiker.
Smit, Morgenster, v. Koningsb. n. Rotterd., m. lijnzaad.
Mulder, Anna Agatha, v. Amsterdam n. Memel, m. stukg.
11 — Feddes, Trientje, v. Holbeck n. Stettin, m. rogge.
Mulder, Wendelina, v. Memel n. Aberdeen, m. vlas.
de Haan, Agneta Juliana, v. Bremen n. Dantz., m. stukg.
12 — v. d. Woude, Gezina Gezina, v. Malmo n. Rotterd., m. rogge.
Bosker, Ida Jacoba, v. Rotterdam n. Stettin, m. stukg.
Nepperus, Elisabeth, v. Amsterd. n. Koningsb., m. stukg.
Brugts, Broederschap, v. Newc. n. Koningsb., m. steenk.
Strootman, Bertha Victoria, v. Amst. n. Koningsb., m. suiker.
Bakker, Vriendschap, v. Grangem. n. Stettin, m. ijzer.
Woortman v. Muller, Antje Brons, v. Newyork n. Stettin, (m. stukgoed.

De Wind den 10 Sept. N., N.N.W., N.W.; den 11den W., W.N.W.; den 12den W.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 18 Sept. Naar Amsterdam of de Zaan *f* 4 per lt. koolzaad; naar Dordrecht *f* 6 per lt boekweit; naar Londen geboden 15 sh. en 10 pCt. per 10 qrs. haver.

DANTZIG, 13 Sept. In bevrachtingen is het voor het oogenblik iets aangenamer; echter zijn slechts weinige contracten aangegaan; naar Amsterdam voor 21½ sh. p. last hout, Londen 19 sh., Leith 17 sh., Southampton 22 sh. p. load balken, Hartlepool 3 sh. p. qr. tarwe.

227ste STAATSLOTERIJ.
Prijzen van *f* 100 en daarboven.
Trekking der Vierde Klasse.

1ste Lijst. No. 2934, 7770, 12494, 13515 en 18365 ieder *f* 400; no. 2317, 11118, 12421, 12426 en 19222 ieder *f* 200; no. 2511 en 14071 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbroed.
GRONINGEN, 17 September 1855.
4 Nederl. ℔ 60 cent.

GRAANMARKTEN.
GRONINGEN, 18 *September*.

TARWE.		Veen	66 ℔ *f* 8,40	Zw. Voer	36 ℔ *f* 4,00
Oude	70 ℔ *f* 16,00	**GERST.**		»	38 » » 4,20
N. Oml.	68 » » 14,40	Winter	52 ℔ *f* 6,90	»	40 » » 4,40
»	70 » » 15,15	»	54 » » 7,30	»	42 » » 4,60
»	72 » » 15,90	»	56 » » 7,70	»	44 » » 4,80
» Old.	70 » » 14,90	Zomer	54 » »	**BOONEN**	
» »	72 » » 15,65	»	56 » »	Paardeb. *f* 8,50,75	
» »	74 » » 16,40	Knobbe	60 » » 7,80	Gr. Erwt. *f* a *f*	
» »	» »	»	62 » » 8,10	Graauwe *f* a *f*	
ROGGE.		**HAVER.**		**ZADEN, ENZ.**	
Inl.	64 ℔ *f* 10,50	Dikke	36 ℔ *f* 3,90	Old. Koolz. *f* 13 *f* 15	
»	66 » » 11,00	»	38 » » 4,20	*f* 17,00	
»	68 » » 11,50	»	40 » » 4,40	Oml. *f* 14, *f* 17 tot *f* 18,25	
»	70 » » 12,00	»	42 » » 4,60	N. Aveelz. *f*	
BOEKWEIT		»	44 » » 4,80	Zomerzaad *f* 13 a *f* 16	
Gr. Zd.	64 ℔ *f* 8,40	»	46 » » 5,00	G. Mosterdz. *f* 10—*f* 15	
» »	66 » » 8,80	»	48 » » 5,20	Lijnzaad	
» »	68 » » 9,20	»	50 » » 5,40	Dederzaad *f*	
Zw. Zand	64 » » 8,10	Witte Voer	36 » » 3,95	Gr. Grt. *f* 11,50 a *f* 12,50	
» »	66 » » 8,50	»	38 » » 4,15	Par. 100 N. ℔ *f* 14,25	
Veen	64 » » 8,00	»	40 » » 4,35	(50,75 *f* 15 *f* 16 *f* 17	
				Raapolie p.v. *f* 61,50	

Tarwe met weinig handel in een doen. — Rogge 15 cent hooger verkocht. — Grijze Boekweit 10 en Zwarte en Veen dito 20 cent lager afgegeven. — Gerst weinig aan en weder iets hooger verkocht. — Dikke Haver en Voer in een doen, Zwarte iets lager. — Boonen prijshoudend. — Koolzaad ruim ter veil en door ontbrekende kooplust meest onverkocht gebleven. — Zomerzaad als genoteerd slepend afgaande. — N. Geel Mosterdzaad vond bijna geen kooplust.

AMSTERDAM, 17 *Sept.* Tarwe bij partijen hooger verkocht; 126, 127 ℔ b. Pools. *f* 525, *f* 530; 125 ℔ dito *f* 515; 131 ℔ Kleefsche *f* 535; 129 ℔ roode Stettin *f* 516; 126 ℔ Gron. *f* 480 aan de Zaan. — Rogge *f* 3 a *f* 5 hooger met veel handel; 120 ℔ Pruis. *f* 345, *f* 348, *f* 350; 118 ℔ dito *f* 335, *f* 340; 119 ℔ o. dito *f* 350; 119 ℔ fijne Zweeds. *f* 349 aan de Zaan; 121 ℔ Mecklenb. *f* 343; 118 ℔ Deens. *f* 318; 122 ℔ Anclammer *f* 350; 120 ℔ Norder *f* 347; 122 ℔ fijne Zweeds. *f* 360, *f* 363; 118 ℔ gedr. Deensche *f* 337. — Gerst tot vorige prijzen met veel handel; 112, 113, 114 ℔ Deens. *f* 227, *f* 240, *f* 243; 115 ℔ Deens. *f* 250. — Boekweit hooger; 116, 121 ℔ Holsteins. *f* 280, *f* 295 aan de Zaan; 123 ℔ nieuwe Inl. *f* 314. — Witte Erwten schaarsch ter veil en hooger gehouden.

Koolzaad ½ p. vl. hooger; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 107 p. vl.; April 103½ p. vl. — Lijnzaad prijshoudend; 113, 114 ℔ Riga *f* 490. — Raapolie dadelijk en op levering lager afgegeven; op 6/w. *f* 63,50; vlieg. *f* 62; Oct. *f* 61 a *f* 60,75 a *f* 61,25; Nov. *f* 60,75 a 50 a 75; Dec. *f* 60,50—*f* 60,50 a 75; Mei 1856 *f* 59,25 a *f* 59 a *f* 59,25. — Lijnolie op levering flaauwer; op 6 w. *f* 49,75; vlieg. *f* 48,50; Oct. *f* 47,75 a 25. — Hennepolie op 6 w. *f* 54,50, vlieg. *f* 53. — Raapkoeken *f* 107 a *f* 110. — Lijnkoeken *f* 14 a *f* 16½.

ROTTERDAM, 17 *Sept.* Tarwe. Van j. Zeeuws., Vlaams., Overm. en Flakk. was de aanvoer voldoende, die tot 20 ct. hooger langzaam opruimde: puike blanke *f* 17 tot *f* 17,50; mindere van *f* 16 a *f* 16,90. Nieuwe, met kleinen toevoer van *f* 15 a *f* 16,75; Poolsche *f* 25 en roode *f* 10, *f* 15 hooger, met schaarsche aanbieding. — Rogge. Zeeuws., Vlaams. en Overm. tot ruim vorige prijzen geplaatst; puike drooge blanke *f* 11,70 a *f* 12,20; mindere en N.-Brab. *f* 10,75 a *f* 11,50; buitenl. tot vorige prijzen met beperkten omzet; 152 ℔ Rost. *f* 370; 150 ℔ Mecklenb. *f* 366; 149 ℔ Pommer *f* 360; 148 ℔ Pruiss. *f* 360; 148 ℔ Eng. *f* 348; 140 ℔ Munst. *f* 333. — Boekweit. Van n. N.-Brab. meerder aangevoerd en ruim prijsh., op 140 ℔ van *f* 290 a *f* 300; Holst. *f* 285; Oost-Vr. Veen *f* 272.

Gerst, Nieuwe Vlaams., Zeeuws., Overm. en Flakk. Winter tot vorige prijzen opgeruimd van *f* 7,50 tot *f* 8,40; Zomer met vrij goeden toevoer, 20 c. lager verkocht van *f* 7,20 tot *f* 7,80. Buitenl. prijsh., 139 ℔ Eng. *f* 274. — Haver meerder aan 10 à 20 c. lager; dikke van *f* 4,20 tot *f* 5,10; lange van *f* 4 tot *f* 4,50; mindere soorten *f* 3 à *f* 3,90. — Koolzaad slechts gedeeltelijk verkocht tot flaauw vorige prijzen. Vl. gestort 93 p. vl.; Zeeuwsch, Overm. en Flakk. naar kwaliteit 85 tot 92 p. vl.

HAMBURG, 14 *September*. De stemming blijft aangenaam. Van Tarwe weinig aangeboden en in loco 122, 123 ℔ Benedelb. met 235 thl. p. 5400 ℔ betaald. Rogge in loco goed prijshoudend, Deensche 176 à 182 thl. p. 5100 ℔ betaald, Mecklb. op 188 à 190 thl. gehouden. Voor disponibele waar van het buitenland houdt de navraag aan. Van Gerst vindt 110, 111 ℔ Deensche tot 90 en 102, 103 ℔ tot 84 thl. p. last koopers. Van Haver is weinig ter markt. Koolzaad in loco blijft 216 à 224 thl. p. last naar kwaliteit.

LONDEN, 14 *September*. De aanvoer van alle soorten graan is gedurende deze week onbeduidend geweest. De markt was schraal bezocht en de omzet in Tarwe bepaalde zich hoofdzakelijk tot uitvoer naar Frankrijk. De prijzen zoo van Inl. als vreemde souteneerden zich goed op de notering van l.l. Maandag. Puike Gerst was 1 sh. hooger. Haver onveranderd.

Lijnolie in loco 44 à 44 sh. 3 d., met weinig omgang. Raapolie flaauw en 6 d. à 1 sh. lager; bruine 61 à 61 sh. 6 d., geraffineerde 63 sh. Voor Calcutta Lijnzaad bedong men 76 sh. 6 d. à 77 sh. zeilende, en 75 à 76 sh. in loco.

Van den 17den. Tarwe flaauw bij ruimen aanvoer; andere graansoorten prijshoudend.

AMSTERDAM, 15 *September*. Hennep. Er is gedaan in Koningsb. Lagen *f* 80, Petersb. Uitschot *f* 76 en dito Halfrein *f* 75. Tegen den 24sten dezer zijn in veiling aangeslagen 163 bond. Venetiaansche PC, 63 bond. dito G, 48 bond. dito SG, 40 bond. dito B, 37 bond. Petersb. Rein en 9 bond. dito Halfrein.

SCHIEDAM, 15 *September*. Moutwijn p. N. v. *f* 25,50; jenever *f* 31; Amst. Proef *f* 32,25.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 18 *September*. De prijs der boter was heden: 1ste soort *f* 39; 2de soort *f* 37½.

LEEUWARDEN, 14 *September*. De prijs der boter was heden *f* 45.

AMSTERDAM, 17 *Sept.* De prijs der boter was heden: Vriesche *f* 48 a *f* 50; Kuinder *f* 46 a *f* 47; Kamper *f* 47 a *f* 48; Deventer *f* 38 a *f* 44; Zwolsche *f* 40 a *f* 46.

LONDEN, 14 *Sept.* Naar vreemde boter was de vraag minder en de prijzen iets lager; beste Vriesche 104 sh.; Kamper en Zwolsche 96 a 102 sh., en Groninger 80 a 82 sh. per cwt. Van boter werden aangevoerd: van Harlingen 14,573 v., Havre 1190, Ostende 449, Antwerpen 106, Amst. 167, Rott. 749, Hamburg 109 en Kampen 192.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 18 *Sept.* De aanvoer van rundvee was zeer gering. Vroegmelkte koeijen van *f* 80 tot *f* 125. Melkkoeijen van *f* 90 tot *f* 120. Vaalmelkten of vetten niet ter markt. Schapen ruim ter markt, in vetten was vrij wat levendigheid. Jonge varkens omstreeks 200 ter markt en het grootste gedeelte werd verkocht van *f* 5 tot *f* 40.

LEEUWARDEN, 14 *September*. Ofschoon de veemarkt heden matig, vooral van vette beesten, was voorzien, was de handel niet levendiger dan l.l. Vrijdag en de prijzen niet williger. Melk- en kalfbeesten blijven goede prijzen bedingen; er waren ter markt aangevoerd 150 vette, 400 melk- en kalfbeesten. Vette kalvers, vette varkens en de beste soort van schapen blijven nog steeds hoog in prijs; ter markt 100 kalvers, 500 varkens en 6- à 700 schapen.

LONDEN, 14 *September*. De veemarkt was heden goed voorzien, doch de handel bleef lusteloos op de prijzen van den vorigen marktdag, die echter niet algemeen konden worden bedongen.

EFFEKTEN-BEURS.
Amsterdam, 17 *September*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 63 9/16, 63⅝, 63 11/16; Dito Dito 3 pCt. 75¾, 76; Dito Dito 4 pCt. 93½, 93⅜, 93 9/16. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51½, 51 3/16. — SPANJE, Onbepaalde Stukken 1¼ pCt. 19¼, 19 5/16, 19⅜; Dito 3 pCt. 38; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. 32 3/16, 32 5/16, 32¼; Amort. Schuld 4 13/16, 4⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 40½, 40⅝, 40½.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 101¾, 102, 101¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 84¼; Dito bij *Hope* 4 pCt. 76¾; Dito Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 74¾, 75; Inschr. in Assign. 6 pCt. 57⅜, 58; Certific. van Dito 6 pCt. 58⅛, 58⅜, 58⅛. — POLEN, Certific. 4 pCt. 71¼; Dito Aand. met Loting fl. 500 *f* 143½, *f* 143¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 68, 68¼; Dito Nation. 5 pCt. 67½, 67¾, 67⅝; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 31½, 32⅛; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 32 5/16, 32⅜; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 74, 74½, 74⅜; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 56⅜; Amerik. Bank-Actiën 1 7/16, ½; Dito Orig. 1 5/16, 1 7/16; Nap. Cert. bij *L.* en *B.* 5 pCt. 101½, ⅝; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 100⅛; Braz. 5 pCt. 99; Dito 1843 5 pCt. 98¼; Mexik. 20¾; Dito Onb. 20¾; Peru 4½ pCt. 75½; Gren. 2¾ pCt. 18⅛; Dito Uitg. 6¾, 13/16; Ecuador 3 5/16, ⅜; Dito Coup. 36½, 37; Venez. 4½ pCt. 26½, ¼.

Zoowel Holl. als de meeste soorten van vreemde effecten waren tot verminderde koersen aangeboden. Van laatstgenoemde was voornamelijk in Oostenr. de omzet zeer geanimeerd.

5 pCts. N. Russen bij *Stiegl.* 81½, ⅝, ½.

Koers van het geld: Beleening 3, Prolongatie 3, Disconto 3 pCt

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 63 11/16; Spaansche 1¼ pCt. 19⅜; Binnenl. 3 pCt. 32¼; Metall. 5 pCt. 68¼; Dito 2½ pCt. 32 5/16 a ⅜.

ADVERTENTIEN.

*** **BUITENGEWONE VERGADERING** van de GEWONE LEDEN van het **DONDERDAGS-CONCERT**, op DONDERDAG den 20sten Sept. 1855, des avonds te 7 uur, in de BENEDENZAAL van het CONCERTHUIS. — BERAADSLAGING over de GELDMIDDELEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

W. A. ESSERS,
Rijks-ontvanger,
met
S. SCHUMMELKETEL.

GIETEN, 16 September 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON C. E. CLEVERINGA, geliefde Echtgenoot van

F. H. BUSKMAN.

SCHEEMDA, 12 September 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON T. NANNINGA, geliefde Echtgenoot van

J. R. EIKWOLD.

GRONINGEN, 14 September 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER Vrouwe W. A. C. ANDREAE, geliefde Echtgenoot van

Mr. **J. D. QUINTUS.**

BEETSTERZWAAG, 14 September 1855.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER C. REINDERS, geliefde Echtgenoot van

P. K. BROUWER, P.z.,
Apotheker.

LEEUWARDEN, 14 September 1855.

*** Bevallen van een' ZOON G. FLEDÉRUS, geliefde Echtgenoot van

J. NIEVEEN.

GRONINGEN, 15 September 1855.

*** Heden beviel van eenen ZOON MARGO KLANKE, geliefde Echtgenoot van

J. BIJHUIS,
Koek- en *Banketbakker*, aan de Vischmarkt.

GRONINGEN, 18 September 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna vijfentwintig jaren, de Heer LOUIS CAREL HENDRIK REVIXIT VAN NAERSSEN, jongste Zoon van Vrouwe HENRICA MARIA Baronnesse RENGERS, Weduwe CAREL HENDRIK VAN NAERSSEN.

GRONINGEN, 16 September 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed aan eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van ruim 26 jaren, mijne teederbeminde Echtgenoot, AALTJE BRAS, met wie ik bijna 5½ jaar in eenen genoegelijken echt mogt vereenigd zijn; mij nalatende 4 Kinderen, te jong om hun groot verlies te beseffen.

GRONINGEN, 17 September 1855.

P. A. L MEURS SLUITER.

*** Na eene korte ongesteldheid van slechts weinige dagen overleed heden, in den ouderdom van ruim 84 jaren, onze waarde Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw JANNEKE ALBERTS HESSELINK, Weduwe den Heer GILLIS MENALDA.

GRONINGEN, 18 September 1855.

THS. MENALDA.
Uit aller naam.

Eenige kennisgeving.

Ten einde verder **laster** voor te komen, zoo roept de ondergeteekende bij deze op **al degenen**, welke mogten vermeenen **iets** van hem te **VORDEREN** te hebben, als wanneer dezulken onmiddellijk **betaling** kunnen erlangen.

GRONINGEN, 17 September 1855.

M. KETTING.

Een ieder wordt gewaarschuwd, van heden af **niets** te **Crediteren** op **naam van den Ondergeteekende**, dan tegen **schriftelijk Bewijs** van hemzelven.

KIEL-WINNEWEER, 15 September 1855.

L. J. ENSING.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Beerta* gedenken, op ZATURDAG den 29sten September 1855, des namiddags te 4 uur, in het GEMEENTEHUIS, in het openbaar, aan de minstaannemenden aan te besteden:

I. Het Leveren en bij den Weg over de Polders te brengen van 150 kub. Ellen VERBRIJZELDE KEIJEN.

II. Het Leveren van het PLANTSOEN en Beplanting van het Kerkhof te *Beerta*.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving.

De Voorwaarden liggen ter lezing in het GEMEENTEHUIS te *Beerta*, alsmede dat van het Plantsoen te *Groningen* bij MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den BURGEMEESTER te *Beerta*.

BEERTA, 15 September 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
PLAAT.
De Wethouder:
C. J. ONNES.

PUBLIEKE VERKOOPING

van 30 à 40 Voer **best gewonnen HOOI**, benevens eene partij **SPURRIEHOOI** en **STROO**, staande in Blokjes op de Bakkerslaan te *Harkstede*, op ZATURDAG den 22sten September 1855, des namiddags te 4 uur.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA, *Notaris.*

HOUTVEILING,
te *APPINGEDAM*,
ONDER WERKELIJKE HOUTKOOPERS,

op ZATURDAG den 22sten September 1855, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van de Wedw. W. K. BOS, van eene groote partij VUREN BALKEN, JUFFERS, ELLENS, KOLDERS, EIKEN STOLPEN, DEELEN, ENZ., aangevoerd uit de Havens van *Laurvig*, *Osterriesoer* en *Frederikstad*; — alsmede eene partij nieuw aangevoerde STETT. GR. KROONBALKEN.

Mr. S. REIJNDERS, *Notaris.*

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **BEHUIZING** met **SCHUUR**, ERF en HIEMING, get. no. 98, benevens de VASTE en ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van het BOUW- en WEIDELAND, alsmede de VELDGRONDEN daaronder behoorende, staande en gelegen onder *Doezum*, Gemeente *Grootegast*, *DE BULT* genoemd, doende jaarlijks op Mei tot vaste huur *f* 20, bij het Kadaster ingedeeld Gemeente *Grootegast*, plaatselijke benaming *Doezum*, in sectie E, onder nos. 118 tot en met 125 benevens 778 en 779, te zamen voor eene inhoudsgrootte van 6 Bunders, 69 Roeden en 10 Ell., bij BARELD BARELDS DE JONG in eigen gebruik. — Informatiën te bekomen bij den Eigenaar en bij F. J. v. D. MEULEN, Koopman te *Rohel*, onder *Harkema Opeinde.*

ATTENTIE!
LEERLOOIJERIJ EN LEERHANDEL.

Door **bijzondere** omstandigheden biedt zich in eene der Noordelijke Provincien des Rijks eene **overschoone** gelegenheid aan tot **overneming eener zeer** wel gelegene **LEERLOOIJERIJ**, die reeds sedert ongeveer anderhalve eeuw gevestigd geweest en thans zeer wel beklant is. — Dezelve bevat 20 LOOIKUIPEN, die allen onder dak zijn, terwijl er een uitgebreide **LEERHANDEL** aan verbonden is. Eene soliede, hecht betimmerde en ter woning zeer aangenaam gelegene BEHUIZING is er onder begrepen.

Men gelieve zich *franko*, onder de letters L. L. B., te adresseren aan den Heer C. L. BRINKMAN, Boekhandelaar te *Amsterdam.*

De gezamenlijke ZEEPZIEDERS uit *Vriesland*, alsmede de ondergeteekenden, maken aan hunne geëerde Begunstigers bekend, dat zij den PRIJS der **ZEEP** op heden weder *f* **2** per Ton

VERHOOGD

hebben.

17 Sept. 1855.

J. U. ZUIDERVEEN.
CARDINAAL & Co.
STRATINGH & TEN CATE.
W. J. ROELFSEMA & ZOON.

Eenige en algemeene kennisgeving.

De ondergeteekenden, allen Mostaardmolenaars te *Groningen*, hebben het **VAT MOSTAARD** gezet op VIJFTIG CENT, **kleiner naar rato.**

GRONINGEN, 18 September 1855.

J. L. KRUISENGA.	J. WESTERBORG.
H. B. SCHUITEMA.	H. H. KIMM.
J. MEIHUIZEN.	H. JUIT.
J. H. KLEIN.	T. J. HUT.
E. SONIUS	A. HUITSING.
J. LANDWEER.	ERVEN J. VAN ASSEN.
T. WIJNSTOK.	ERVEN L. NIENHUIS.
H. K. OOSTINGH.	

BLAAUWE KASTDRUIVEN

(puik best), bij **J. VROOM**, in de Kl. Rozenstraat.

MEN VERLANGT EENE MIDDAGTAFEL

van **9** of **10 HEEREN.** Adres aan het KANTOOR dezer COURANT.

Aangeboden:

MIDDAGTAFEL voor **acht Personen.** Adres aan het BUREAU DEZER COURANT.

Eene **WEDUWE** zonder Kinderen, ongeveer 32 jaren oud, zag zich gaarne geplaatst als **BONNE** of **JUFVROUW** van **GEZELSCHAP** in eene Huishouding met Kinderen; zijnde zij tevens niet ongenegen om de **oppassing** van eene ZIEKELIJKE DAME of HEER op zich te nemen.

Adres aan het BUREAU dezer COURANT, Lett. W.

Een **GOUD-** en **ZILVERSMIDSGEZEL**, zijn Werk en het **Repareren** grondig verstaande, kan dadelijk of met November VAST WERK bekomen bij J. SIJPKES, te *'t Zandt*. Franko Brieven of in Persoon.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.